

Onderweg

Parochie **HH. Twaalf Apostelen**

Jaargang 6 - nummer 6

In dit nummer o.a.
Bedevaartstocht

Parochiële
Startviering

DEEL JE KERK

Parochiële Startviering
zondag 2 september
van 10.00 – 12.30 uur
H. Johannes de Doperkerk
Kerkstraat 7 - Keijenborg

In de spotlights
Joost Baneke

Inhoud

Jaargang 6, nr.6

Colofon	2
Van de pastores	3
Afscheid diaken ten Bruin/Afscheid Jan Hulshof en Peter Westerman	4
Van de bestuurstafel/Parochiële startviering	5
PCI/Broederenkerk/Risico index	6
Platformavond/Maria Tenhemelopn.	7
Pelgrimstocht Sant. de Compostella	8
In de spotlights: Joost Baneke	9
Maatschappij als machine	10
Heilige plaatsen/Sponsors gezocht	11
Dag voor ouderen Baak/Zonnepanelen op St. Josephkerk/Lezingenrooster	12
Bijlage vieringschema	13
Vieringschema	14
Kids & Teens	16

Uit de geloofsgemeenschappen

Zutphen	18
Brummen	18
Joppe	19
Lochem	21
Vorden	22
Borculo	23
Ruurlo	24
Hengelo	25
Keijenburg	26
Baak	27
Drempt	28
Olburgen	29
Steenderen	30
Vierakker	31

Onze Koren:

Het kerkkoor van Steenderen	32
-----------------------------	----

Verschijningsdatum volgend nummer:

Nr. 7: 28 september 2018

betreft periode 6 oktober t/m 2 december 2018

Inleveren kopij tot 7 september 2018

COLOFON

Redactie

Theo Lam	Hans Limbeek
Magda van Ommen	Gerrit te Vaarwerk
Huib Winkeler	Joseph Wissink

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

Bankrek.nr.: **NL97RABO0155113046**

Ook voor uw bijdrage aan Onderweg o.v.v. uw locatie.

Internet: **www.12apostelen.nl**

Email: **redactie@12apostelen.nl**

Vormgeving

en realisatie: Repro Design, Zutphen

Foto omslag: Theo ten Bruin, p. 4

Onze gezamenlijke toekomst

Op het moment dat dit nummer van Onderweg verspreid wordt zullen velen van u alweer terug zijn van een vakantie. Anderen zullen misschien thuis van een vakantie genieten. Zelf zal ik in Italië zijn. Om daar ook iets interessants te lezen, heb ik het boek *the Rage against God* van Peter Hitchens besteld. Hitchens ziet het christelijk geloof in ons deel van de wereld weer terug gaan naar de begintijd: een kleine minderheid te midden van een geseculariseerde massa. Hij pleit ervoor dat de verschillende christelijke stromingen elkaar opzoeken. Dat samengaan kan het christelijk geloof weer sterk maken, aldus Hitchens. Dat pleidooi voor samenwerking is ook van toepassing binnen onze eigen parochie. De toekomst van onze parochie kan er alleen een zijn waarin de verschillende geloofsgemeenschappen samenwerken en elkaar opzoeken. Ontwikkelingen zoals in Baak, waar vanaf 1 januari 2019 geen weekendvieringen meer zullen zijn (zie locatiepagina Baak), drukken ons nog eens met de neus op het feit dat samenwerking pure noodzaak is. Daarom is het ook erg goed dat onze parochie een Parochiële Startviering kent: op 2 september a.s. zijn alle parochianen van harte welkom in de H. Johannes de Doperkerk te Keijenburg. Komt allen! De toekomst is er immers een van ons samen!

Hans Limbeek

Telefoonnummer voor:

Ziekenzalving, ziekenzegen en uitvaart 06 103 19 638

PCI - Noodhulp

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de Parochiële Caritas Instelling (PCI)
Email: pci@12apostelen.nl
www.pci12apostelen.nl

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor, voorzitter

T.J.G.M. (Theo) Lam, vicevoorzitter
portefeuille communicatie

Mevr. C.A.L.S. (Ineke) Peterse-Giesen,
secretaris

G.A.G. (Gerard) Stolwijk RA,
penningmeester

H.G.J. (Herman) Heuver, portefeuille
gebouwen en begraafplaatsen

H.J.B. (Huub) Winkeler, portefeuille
personeels- en vrijwilligersbeleid

P.H.M. (Paul) Seesing

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal Team

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,
tel. 06 53 21 40 17

Kerkstraat 9, 7256 AR Keijenburg

Email: h.scheve@12apostelen.nl

J. (Jaap) van Kranenburg,

pastoraal werker, tel. 06 51 23 03 05

p/a Van Heemstrastraat 4; 7204 GJ Zutphen

Email: j.vankranenburg@12apostelen.nl

M.J.B. (Marga) Engelage-van Langen,

pastoraal werker, tel.: 06 29 40 53 03

p/a Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

Email: m.engelage@12apostelen.nl

Secretariaat Parochie

Mieke Degen en Magda van Ommen

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;

Tel.: 0575 711310;

dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur

Email: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgegevens geloofsgemeenschappen

De contactgegevens van de geloofsgemeenschappen kunt u vinden op de betreffende locatiepagina vanaf blz. 13.

Assistentie Pastoraal Team

Diaken A.J.M. (Anton) Bos

Tel.: 06 44902208

Email: a.bos@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. (Günther) Oude Groen

Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:

Dinsdag 18.30-19.30 uur. Tel.: 0545 272320

Email: g.oudegroen@12apostelen.nl

L.M.J.F. (Laura) van de Kam,

parochiemedewerker, tel.: 06 39639364

Email: l.vandekam@12apostelen.nl

G.J.A.M. (Gerry) Spekkink-Beunk,

parochiemedewerker, tel.: 06 47153610

Email: g.spekkink@12apostelen.nl

M.J. (Marian) Storteler-Wopereis,

parochiemedewerker, tel.: 06 11178334

Email: m.storteler@12apostelen.nl

Sergius van Radonez, stichter van een klooster vlak bij Moskou

Op weg gaan in gebed?

Hoe vaak zal een pastor niet de vraag krijgen van een parochiaan: hoe moet ik bidden? Of nog sterker, pastor ik ben het bidden verleerd. “Ik kan niet meer echt een Rozenkrans bidden, waarom bid ik nog een Onze Vader; waarom doe ik het nog?” Het zijn de vragen van de zoekende gelovige naar de God die hij/zij wel voelt maar niet meer kan traceren. De mens voelt zich verlaten en is de weg misschien kwijtgeraakt. De ‘voorgeschreven’ gebeden hebben dan veel kracht verloren. Juist deze zoekende mensen willen graag spreken over het bidden. En dan zijn er vele mensen die geloven en dus veel bidden (lees enkel de voorgeschreven gebeden). Zij zullen niet snel met deze vraag komen. Voor hem of haar is bidden vanzelfsprekend.

Maar is het wel vanzelfsprekend? Misschien moet je wel af van al die vanzelfsprekendheid. Misschien moet jij als biddend mens eens een luisterend oor hebben voor al diegenen die bidden moeilijk vinden, want eigenlijk is daar veel geloof te halen. Kortom er moet meer aandacht komen voor het wezenlijke van het gebed, voor haar betekenis binnen een geloofsgemeenschap en bij het individu persoonlijk. Over bidden praten is stilstaan bij een groot stuk spiritualiteit. Over bidden spreken is ten eerste zoeken naar jouw relatie met God! Als je deze zoektocht aangevangen hebt, zal blijken dat ook de voorgeschreven gebeden ergens een diepere betekenis kunnen krijgen. Het zal alleen al de liturgiedeelname veel meer kracht geven en voldoening.

Spreken over het gebed impliceert het spreken over jouw spiritualiteit; wat is jouw godsbetrokkenheid?

“Bidden is de levende betrokkenheid van de mens op God doorheen alle geestelijke praktijken en deugd in oefeningen.” (Kees Waayman, *Spiritualiteit: vormen, grondslagen, methoden*). Hier wordt gezegd dat het niet ten eerste gaat om de vorm maar om de houding. Hoe ervaar je ten diepste God in jezelf; het betreft het gehele leven waarin je staat. Augustinus omschreef die gerichtheid op God als een verlangen. Is het niet een schouwen hoe God met je bezig is? Gaat het niet om juist dat verlangen te voelen; Een verlangen dat God dat middelpunt is waar je de bezieling, de kracht vindt van je weg in het leven? Juist dat verlangen moet ergens weer een plek krijgen om uiteindelijk te weten waar het allemaal om gaat.

Kees Waayman spreekt in zijn handboek van de Spiritualiteit over een mooi zinsnede van een oude middeleeuwse monnik “Hij vergelijkt de geestelijke weg met de bouw van een koepelgebouw: bij iedere steen die de metselaar legt, bij iedere omtrek die hij maakt, laat hij zich leiden door een uiterst precies middelpunt.”

Ergens is dus een gerichtheid naar het middelpunt. Steeds zullen lagen er omheen gelegd worden. Het zijn de lagen van wat je geleerd hebt in jouw leven, de ervaringen en de werkelijkheid om je heen, die zich op het middelpunt zullen gaan richten. Die betrokkenheid

op de spirituele kern zal je dan innerlijk leidinggeven op je weg ten leven.

Al biddend kom je dan vrij snel bij een aantal indringende vragen. Wie ben ik? Waar ga ik naar toe? En wat zijn mijn verlangens; mijn dromen? Het zoeken naar die antwoorden vraagt naar dat middelpunt waar die middeleeuwse monnik over schrijft. Het zijn die vragen die eeuwenlang de intrigerende vragen zijn geweest van de filosoof en de theoloog.

U hoort het wel: bidden is niet altijd eenvoudig. Eerlijkheidshalve moeten we met elkaar constateren dat we nooit echt stil staan bij de echte betekenis van het gebed. Bidden is daardoor vaak een automatisme geworden. In feite mag je daarom bijna van geluk spreken als jij die mens bent die vragen gaat stellen bij het bidden. Want met deze vraag begint de eigenlijke weg naar het bidden. Je kunt het niet alleen; je hebt elkaar nodig. En soms is het goed om eens te lezen wat bidden kan betekenen voor jou als mens.

De uitgeverij Adveniat heeft een boekje uitgegeven waar het gebed op een eenvoudige wijze wordt uitgelegd. Het is een gids om mee te beginnen. ‘Bidden voor iedereen’ is een klein inspiratieboekje waarin bekende en onbekende manieren van bidden worden besproken. U kunt zo’n boekje bij ons bestellen via het secretariaat. Dat bidden een mogelijkheid mag zijn om als zoekende mens God te ervaren. Een weg, niet altijd gemakkelijk, maar de moeite waard om te gaan!

Pastoor Harry Scheve

Emeritaat diaken Theo ten Bruin

Op beloken Pasen, zondag 8 april namen we tijdens de H. Eucharistie afscheid van diaken Theo ten Bruin. Theo gaat met emeritaat, dat wil zeggen dat hij geen deel meer uitmaakt van het breed parochieel team. Bij tijd en wijle zullen we hem echter zeker terug zien als voorganger tijdens vieringen in onze parochie.

Tijdens de druk bezochte mis, waarin vrijwel het hele breed parochieel team voorging, zong het Sint Willibrordkoor uit Hengelo onder leiding en begeleiding van Rob Mullink de Laurentiusmis van Paul de Prez.

Na afloop van de viering werd Theo uitgebreid in het zonnetje gezet door pastoraal werker Marga Engelage, van wie Theo een afscheidscadeau ontving en zijn echtgenote Maria een boeket bloemen. De emeritus diaken ten slotte, bedankte iedereen voor de bijdrage aan zijn loopbaan, waarbij onder andere pastoor Grondhuis, de oud pastoor van Joppe, een speciaal plaatsje kreeg. Het pastoraal team en het parochiebestuur zijn diaken ten Bruin zeer erkentelijk voor alles wat hij voor de parochie gedaan heeft, wensen hem en Maria nog vele goede en gezonde jaren toe en hopen hem nog vaak terug te zien!

Beste parochianen,

Zondag 8 april (beloken Pasen) was voor mij een heel bijzondere en tevens ook moeilijke dag. Het was de zondag van mijn emeritaat tijdens de mooie H. Mis in de Sint Jan in Zutphen

samen met het Breed Parochieel Team en het prachtig zingende koor uit Hengelo. Vele parochianen waren gekomen om mij de hand te drukken, te bedanken, en ook moed in te spreken. Veel dank voor dat alles: en voor de kaartjes thuis, de geschenken, de mails, de telefoontjes, de bloemen en de boeken en de vele flessen wijn en ... de overvolle kerk op die gedenkwaardige zondag in de Sint Jan. En wat mooi is het dat ik nu, in de maand juli, na een paar maanden rust alweer wat kan doen in de parochie op het gebied van uitvaart, ziekenzegen en het assisteren in de H. Mis als diaken. En natuurlijk vieren we elke eerste vrijdag van de maand om 15.00 uur in Olburgen in verband met de zaligverklaring van Dora Visser. Vanaf 1 september ben ik weer ingeroosterd in de weekendvieringen en in de zorgcentra, wel wat minder vaak, maar toch. Ik zeg altijd maar: 'Geloof gaat niet met pensioen'. In die zin zullen wij elkaar vast nog wel ontmoeten, hier of daar in de parochie en dat alles met Gods rijke zegen. Ik wens u en onze parochie de HH. Twaalf Apostelen alle goeds toe.

Pax et Bonum!

Diaken Theo ten Bruin.

Vertrek van de maristen Jan Hulshof en Peter Westerman

Als het aan hem had gelegen was Jan Hulshof niet weggegaan. Maar jammer genoeg, niet alleen voor hem maar ook voor onze parochie H.H. Twaalf Apostelen, wordt het huis van de maristen naast de Broederenkerk in Deventer opgeheven. Marist Jan Hulshof, die vijf jaar geleden door pastoor Fred Hogenelst gevraagd werd om af en toe te assisteren in de kerken van onze parochie, vertrekt bij de noodzakelijke

verhuizing naar Frankrijk. Hij is benoemd in de gemeenschap van de congregatie van de paters maristen in La Neylière in de buurt van Lyon (Frankrijk). Het is daar waar ruim 200 jaar geleden de congregatie door de Franse priester Jean-Claude Colin is gesticht.

Door de sluiting van het Maristenhuis in Deventer kan ook Peter Westerman niet meer voorgaan in de vieringen in onze parochie. Hij verhuist naar Fürstentzell (Duitsland).

Op zondag 8 juli nam Jan Hulshof in de Sint Janskerk in Zutphen afscheid van

onze parochie. Na afloop van de eucharistieviering, waarin hij samen met pastor Fons Zandbelt voorging, sprak Jan een kort dankwoord.

Hij maakte van de gelegenheid gebruik zijn op 25 juni jl. in Colmschate gepresenteerde boek 'Zondag aan de rivier' onder de aandacht te brengen. Het boek bevat een honderdtal ingekorte overwegingen die hij de afgelopen jaren in verschillende geloofsgemeenschappen in de streek nabij de IJssel heeft gehouden. Boven elke overweging staat een korte passage uit een van de vier evangeliën. U kunt het boek bestellen bij www.adveniat.nl. Prijs € 19,95.

Gerrit te Vaarwerk

Jan Hulshof

VAN DE BESTUURSTAFEL

Zelfs de wind en het water.....

Het zijn onstuimige tijden voor onze parochie. Het pastoraal team is gekweld door ziekte en we wensen met name Jaap en Marga een spoedig herstel toe. Gelukkig is de pastoor weer wat opgeknapt en heeft hij in dit nummer van *Onderweg* een bijdrage kunnen leveren in de rubriek 'van de pastores'. Op het moment dat ik dit schrijf geniet hij van een welverdiende vakantie en sterkt hij hopelijk verder aan, om straks weer vol energie aan het werk te kunnen gaan. Er is gelukkig nog wat meer goed nieuws. Daar waar recentelijk nog vier vacatures in het parochiebestuur bestonden, is er nog één over. Paul Seesing en Huub Winkeler zijn recentelijk door de bisschop in het bestuur benoemd, en er is zicht op een nieuwe penningmeester, die we hopelijk binnenkort bij u kunnen introduceren. Blijft over de portefeuille communicatie. Hebt u interesse? Laat het ons weten!

Naast bovengenoemde nieuwe gezichten is er ook een aantal herbenoemingen geweest. Herman Heuver is voor een derde termijn van vier jaar benoemd, en Gerard Stolwijk en ondergetekende hebben voor een kortere periode bijgetekend om te proberen te zorgen voor een goede overgang naar een nieuwe bestuursperiode. Zijn we daarmee in rustiger vaarwater gekomen? Nee, dat kunnen we nog niet zeggen. Marga en Jaap zijn nog niet hersteld en de belasting voor de pastoor en het breed parochieel team is nog steeds heel

erg hoog. In verschillende geloofsgemeenschappen krabben we ons achter de oren over het kerkbezoek en zeker over het aantal vrijwilligers. Al met al heeft dat er toe geleid dat in Baak besloten is om per 1 januari te stoppen met de weekendvieringen. Dat doet pijn voor alle mensen die bij de kerk in Baak betrokken zijn en we wensen hen daar veel sterkte bij. Je hoeft echter geen profeet te zijn om te voorspellen dat Baak niet de laatste geloofsgemeenschap is waar dat gebeurt. Als parochie moeten we ons herbezinnen. De kerk is veranderd en we kunnen niet net doen alsof er niets aan de hand is totdat de kaars uit is. Verderop in dit nummer van *Onderweg* leest u er meer over in het verslag van de onlangs gehouden platformavond. Door samen te werken proberen we de parochie toekomstbestendig te maken. We hebben het katholiek geloof van voorgaande generaties doorgegeven gekregen en willen het graag in onze regio behouden voor de ons opvolgende generaties. Vanzelfsprekend, zou ik zeggen.

Rustig vaarwater? Niet bepaald. In de hele maatschappij en ook in de kerk is er onrust over privacy. Wat mag je doen met gegevens. Wanneer mag je foto's en andere plaatjes gebruiken? Veel mensen hebben het erover en er zijn regelmatig vragen. Gelukkig kunnen we zeggen dat we in de parochie al jaren heel prudent met gegevens en beelden omgaan. In voorkomende gevallen vragen we toestemming om iemand vol in beeld te brengen op, bijvoorbeeld, de omslag van *Onderweg*. Een kwestie van normale beleefdheid, vinden wij. Op onze website kunt u vinden hoe we als parochie met gegevens omgaan. En als u vragen hebt kunt u uiteraard altijd bij ons terecht.

Geen rustig vaarwater dus. Ik ben er echter van overtuigd dat we daar wel gaan komen. Als we zelf de handen uit de mouwen steken én het geloof hebben dat het goed komt, lukt dat ook vast. Toen de leerlingen Jezus wakker hadden gemaakt en hij het meer en de wind weer tot rust had gebracht, spraken zij: 'Wat is Hij toch voor iemand? Zelfs de wind en het water gehoorzamen Hem!'. Laat dat ons vertrouwen geven.

Theo Lam, vicevoorzitter

PAROCHIEËLE STARTVIERING ZONDAG 2 SEPTEMBER 2018 DEEL JE KERK

Voor de derde keer op rij houden wij op de eerste zondag in september een startviering voor de gehele parochie HH. Twaalf Apostelen. Dit keer in de Johannes de Doperkerk te Keijenburg in het cluster Quattor.

Het thema DEEL JE KERK is een actueel thema. Wij moeten de kerk wel delen. Door een tekort aan voorgangers zullen we wel eens bij een buurkerk op bezoek moeten. Samen vieren, samen zingen, elkaar ontmoeten kan verrijkend werken. De startviering brengt ons bij elkaar. Het Breed Parochieel Team zal voorgaan in de viering en de zang wordt verzorgd door het projectkoor met mooie liederen die we ook samen kunnen zingen. Extra feestelijk zal het worden door het optreden van de schutterij en de vendeliers van Keijenburg.

Er zijn allerlei activiteiten waaronder ook mogelijkheden voor kinderen en hun ouders om creatief bezig te zijn. Wij hopen dat er veel ouders met hun kinderen naar de viering komen.

Er worden ook nu weer levensmiddelen ingezameld.

Via een kanselmededeling worden parochianen gevraagd producten mee te brengen. Ze kunnen ingeleverd worden in hun eigen kerk of meegebracht worden naar de viering in Keijenburg. De producten zullen in ontvangst worden genomen door leden van de Parochiële Caritas instellingen (PCI). Ook zal er een collecte worden gehouden voor de PCI. De PCI ondersteunt met de levensmiddelen en -indien nodig- ook financieel medemensen die het moeilijk hebben.

Wij vertrouwen erop dat vele parochianen de weg weten te vinden naar de Johannes de Doperkerk te Keijenburg.

Want DEEL JE KERK !

Ineke Peterse, Coördinator startviering

Van de PCI bestuurstafel

De vakantieperiode zit er weer voor velen van ons al weer op. Het ritme van de alledaagse dag zit er weer in. Als bestuur van de PCI hopen we dat ook de mensen/gezinnen met de minste financiële draagkracht ook een goed vakantiegevoel hebben gehad. We hopen dat het zonnetje van deze zomer ook hun financiële zorgen heeft verlicht. Maar vaak stoppen die zorgen niet na de vakantie... Als u problemen ondervindt bij het betalen van schoolgeld of boeken voor uw kinderen kunnen wij u wellicht helpen. Neem contact op met de PCI vertegenwoordiger van uw geloofsgemeenschap. Dit kan ook voor gezinnen die niet tot onze parochie behoren. Wij zijn solidair naar alle mensen die armoede kennen.

Als bestuur van de PCI kunnen we melden dat het afgelopen boekjaar (2017) met een positief saldo is afgesloten. De accountant heeft de jaarrekening van een goedkeurende verklaring voorzien en deze is ter goedkeuring naar het Bisdom verzonden. Om verschillende redenen hebben we het afgelopen jaar met een positief saldo af kunnen ronden, dat aan het vermogen wordt toegevoegd. De gehaalde rendementen op beleggingen waren hoger dan begroot; er was een eenmalige meevaller.

Ook de uitgaven van de werkgroepen voor het bestrijden van armoede vielen lager uit dan we ze hadden begroot. Dit laatste vinden we jammer, omdat we er van overtuigd zijn dat er onder onze parochianen armoede bestaat. Schaam u niet; het voelt altijd beter een (deel van een) financieel probleem op te lossen dan er mee te blijven zitten. We zijn ervoor en helpen graag!

In een paar edities van Onderweg hebben wij een oproep gedaan voor een nieuwe penningmeester. Die functie is per 1 januari aanstaande vacant. Omdat er geen respons kwam op de oproepen zijn we zelf in eigen kring/netwerk mensen gaan benaderen. We zijn blij iemand te hebben gevonden die de functie wil gaan overnemen. De eerste kennismaking tussen de huidige en toekomstige penningmeester heeft inmiddels plaatsgevonden. De overdracht van de werkzaamheden en de formele benoemingprocedure via het Bisdom zijn ingang gezet.

Theo Venneman, Voorzitter PCI HH. Twaalf Apostelen

Broederenkerk: expositie Broederenvenster

De expositie 'Broederenvenster' besteedt aandacht aan zes gebrandschilderde ramen, hoog in de Broederenkerk (Broederenstraat 18) te Deventer. De zes ramen hebben elk een thema. Ze zijn gereed gekomen in 1925, gemaakt door de glasateliers F. Nicolas in Roermond en Otto Mengelberg in Utrecht. Drie ramen bevatten afbeeldingen van Lebuïnus, de stichter van Deventer.

Vanwege de hoogte vallen ze veel bezoekers niet op. Daarom staat momenteel voor elk raam een groot paneel met een foto van dat raam (gemaakt met een drone), met daarnaast een toelichting. Ook is er een gratis folder met informatie over de makers en de historie van de ramen. Bovendien draait in de kerk een video van vijf minuten waarin te zien is op welke ambachtelijke wijze glas-in-loodramen (nog altijd) worden gemaakt. Verder is er een boekje verkrijgbaar, geïllustreerd met schitterende kleurenfoto's van de ramen en details daarvan. Voor kinderen is van twee raamfoto's een puzzel gemaakt, ook zijn er kleurplaten.

De expositie loopt tot 1 november
Openingstijden: vrijdag en zaterdag van 11-16 uur
en op koopzondagen van 12.30 tot 15 uur.

Risico inventarisatie en evaluatie (RI&E)

Het inventariseren en evalueren van risico's (RI&E) is verplicht voor alle werkgevers. De parochie HH. Twaalf Apostelen heeft niet alleen personeelsleden maar ook veel vrijwilligers. Wij voelen ons verantwoordelijk voor beide groepen. In 2017 heeft Bureau Tjinhof Arbo & Veiligheid in opdracht van de parochie een onderzoek verricht. Alle locaties zijn bezocht en aan de hand daarvan is een rapport opgesteld. Het rapport bestaat uit drie delen:

1. Psycho Sociale Arbeidsbelasting. Hier speelt bijvoorbeeld de hoge werkdruk van het Pastoraal Team.
2. Arbobeleid. Daarvoor hebben wij een informatiebrochure Arbeidsomstandigheden opgesteld die reeds aan personeel en vrijwilligers is verstrekt. Hierin is ook de functie van Vertrouwenspersoon opgenomen. Hoewel het hopelijk niet nodig zal zijn, bestaat ook in onze parochie de mogelijkheid om ongewenst gedrag bespreekbaar te maken.
3. Gebouwgebonden aspecten (Kantoor-Kerken-

Begraafplaatsen). Deze zijn per locatie in kaart gebracht en er is een Plan van Aanpak opgesteld. In een bijeenkomst met alle gebouwenbeheerders van de locaties en Herman Heuver, de portefeuillehouder gebouwen van het parochiebestuur, zijn potentiële calamiteiten doorgenomen en zijn zaken geconcretiseerd.

De RI&E is nu op de rails gezet. Als u vragen hebt over de informatiebrochure, kunt u altijd contact opnemen met Huub Winkeler, die sinds kort de portefeuille personeels- en vrijwilligersbeleid op zich heeft genomen. Hebt u vragen over het plan van aanpak gebouwen, neem dan contact op met de portefeuillehouder gebouwen, Herman Heuver. Als uw geloofsgemeenschap nog brochures RI&E nodig heeft, zijn die via het secretariaat van de parochie te bestellen.

Ineke Peterse

Platformavond 24 mei 2018

De toekomst van onze parochie

Twee keer per jaar komen de leden van de verschillende pastoraatgroepen en locatieraden bij elkaar om bijgepraat te worden over de ontwikkelingen in onze parochie. Op 24 mei jongstleden vond de voorjaarsbijeenkomst plaats in het Ludgerusgebouw in Vierakker. De toekomst van onze parochie, dat was de laatste jaren toch wel het belangrijkste onderwerp waar wij met elkaar over gesproken hebben. We leven in een tijd van teruglopend kerkbezoek maar tegelijkertijd is er wel behoefte aan spiritualiteit en hechten veel mensen, ook in onze streek, nog altijd veel waarde aan ons katholiek geloof. De vraag is welke plaats onze parochie daarin inneemt en hoe we dat het beste kunnen organiseren.

Deze vraag is niet nieuw. Tijdens menige bijeenkomst in het verleden is hier al over gesproken. Voor het eerst heel nadrukkelijk tijdens een parochieavond in april 2015 in Zutphen, onder de titel 'Blijven onze kerken open?'. Daarop aansluitend zijn door de verschillende geloofsgemeenschappen plannen gemaakt om te werken aan de toekomst van de eigen geloofsgemeenschap en die van de parochie als geheel. Vervolgens kwam in mei 2017, tijdens een avond die geleid werd door Jaap van Kranenburg en Marga Engelage de vitaliteit van de geloofsgemeenschappen aan de orde.

Voortgaand op dat onderwerp was op 24 mei Herman Agterhoek te gast, oud pastoraal werker uit Doetinchem en schrijver van het boek *De tijd kantelt, voor wie er in geloof*. Herman sloot aan bij het gegeven dat voor veel geloofsgemeenschappen in den lande het primaire doel het behoud en gebruik van het eigen kerkgebouw is. Zijn voordracht 'Hoe lokaal leerling van Christus zijn?' stelde echter het geloof centraal. In zijn presentatie blikte Herman kort terug op de brede aanwezigheid van de kerk in onze samenleving in het verleden. Het is echter duidelijk dat het kerkbezoek terugloopt en dat de kerken lokaal alleen nog bezocht worden door kleine groepen zeer bevoegen parochianen. Al met al valt niet te ontkennen dat de kerk enorm verandert. Om onze geloofsgemeenschappen vitaal

te houden is, zo betoogde Herman Agterhoek, nú herbezinning nodig. Door de ondersteunende rol van de parochie met betrekking tot bestuur, financiën, gebouwen en communicatie, is het niet langer noodzakelijk om lokaal een volledige parochie overeind te houden. En juist dat, zo beschrijft hij, gebeurt heel veel: lokaal nog eens overdoen wat ook gemeenschappelijk gebeurt. Tegelijkertijd is die energie hard nodig om te herbeziennen, om op een andere, nieuwe manier invulling te geven aan het geloofsleven. In de nabije en verre toekomst willen wij als gelovigen elkaar immers blijven ontmoeten en willen we invulling blijven geven aan 'leerling van Christus zijn'. Om dat te kunnen doen, zullen we het bestaande moeten loslaten en een nieuwe toekomst moeten zoeken. De grote vraag is natuurlijk hoe je dat dan doet, 'leerling van Christus zijn' in een situatie waarin het oude er niet meer is, waarin je misschien je eigen kerkgebouw niet meer hebt. Hoe moet je daar nu mee omgaan? Herman Agterhoek stelde de aanwezigen twee vragen, die in kleine groepjes besproken werden: Hoe kun je ,

in woord en daad, getuige zijn van Jezus Christus in de wereld? en: Hoe kunnen we met elkaar gemeenschappen vormen waarin de gezindheid van Jezus Christus heerst? Na discussie in groepjes was iedereen het erover eens dat we niet vast moeten willen houden aan de kerk van gisteren en onze energie moeten stoppen in die van morgen. Herman sloot zijn bijdrage af met de aanwezigen de moed toe te wensen om geen energie meer te stoppen in zaken waar het leven uit is en met die energie dingen te doen voor de kerk van morgen.

Tenslotte bedankte Theo Herman Agterhoek voor zijn bijdrage en de aanwezigen voor het luisterend oor en het meedenken over onze eigen toekomst. Om de geloofsgemeenschappen én onze parochie vitaal te houden hebben we gezamenlijk een flinke klus te klaren. Het parochiebestuur zal het initiatief nemen om, samen met de bestuurders van de geloofsgemeenschappen een plan te maken waarmee we de parochie toekomstbestendig maken. Samen verder door samenwerken, de parochie is het waard.

Huub Winkeler en Theo Lam

H. Eucharistieviering Maria Tenhemelopneming

Op woensdag 15 augustus viert de Kerk het hoogfeest van Maria Tenhemelopneming, het belangrijkste Mariafeest van het Kerkelijk Jaar en in vele Europese landen nog altijd een officiële en vrije feestdag. In de Zutphense St. Janskerk vieren wij dit feest met een Latijnse Eucharistieviering om 19.00 uur. Celebrant is em. pastor Joost Baneke, tevens lid van het Getijdenkoor.

Het Gregoriaans Getijdenkoor o.l.v. dirigent/organist Jeroen Pijpers, zal naast de voor deze dag wisselende gezangen, de vaste gezangen uit de IXe mis verzorgen. U vindt deze in de Gezangen voor Liturgie op blz. 803 en volgende.

Pelgrimstocht Santiago de Compostela

Iedereen die aan een pelgrimstocht naar Santiago de Compostela begint, heeft daarvoor zijn eigen beweeggrond. Vaak heeft het op pad gaan een spirituele of religieuze achtergrond, maar het kan ook zijn dat een pelgrim domweg van een mooie wandeling houdt of wil nadenken hoe de vrijgekomen tijd na de pensionering moet worden ingevuld. Weer anderen gaan op zoek naar wat je in het leven écht gelukkig maakt, willen in gesprek komen met andere wandelaars, hopen een oplossing te vinden voor een probleem dat ze al lange tijd met zich meetersen of hopen een rouwproces te kunnen afsluiten.

Ook de parochianen die op 23 mei jl. op het Graafschapterrein in Lochem 's nachts om 3.00 uur op de bus naar Schiphol stonden te wachten, hadden hun eigen drijfveer. Wat ze gemeen hadden: ze waren allen goed voorbereid op de pelgrimstocht. Vanaf begin maart was er wekelijks geoefend door afstanden van 8 à 18 kilometer te wandelen. De in Spanje dagelijks af te leggen etappes van zo'n 15 km vormden voor de pelgrims dan ook geen probleem, nee de moeilijkheid zat hem in het overbruggen van de hoogteverschillen met af en toe venijnige stijgingen.

Het zal dus duidelijk zijn dat niet alle deelnemers op 23 mei met dezelfde insteek op pad zijn gegaan. Maar dat allen na afloop van de pelgrimstocht met evenveel enthousiasme op de reis terugkijken, blijkt wel uit de reacties hieronder die na thuiskomst te horen waren.

Gerrit te Vaarwerk

Mirjam:

Ik vond het een inspirerende reis die mij positieve energie en nieuwe vriendschappen heeft gegeven.

Wim en Joke:

Wij zouden elke dag wel willen starten met inspirerende meditatie en vervolgens willen wandelen en genieten van de stilte en de prachtige natuur. Gaande de weg vond de 110 km lange pelgrimstocht een plek in ons hart.

Herman:

De pelgrimsreis was een heel bijzondere ervaring: in de ontmoeting met medepelgrims levenservaringen delen en dan tot je verwondering ontdekken dat je veel van jezelf in die verhalen herkent.

Petra:

Pelgrimeren is nadenken over de 's morgens aangereikte meditatie, de weg bewandelen, afzien tijdens het stijgen, genieten van de natuur, ontmoeten en rust vinden.

Carin:

Het was een fantastische ervaring om met een groep medeparochianen, aangevuld met elf mensen uit heel Nederland, de laatste 110 km van de Camino te lopen. Het is fantastisch om in stilte te wandelen, het daarna samen gezellig te hebben en in de kathedraal van Santiago het indrukwekkende wierookvat boven je hoofd te zien zwaaien. Samenvattend: meditatie en bezinning, maar ook samen lachen en huilen.

Anita:

Ik vond het fijn dat ik mee kon. Als niet-parochiaan voelde ik helemaal geen kloof tussen mij en de mensen van de HH. Twaalf Apostelen. De prachtige momenten (zoals de pelgrimszegen van Joke Litjens, de meditatie, de gesprekken en het zingen) hebben mij diep geraakt. Ook de ondersteuning van verschillende pelgrims was hartverwarmend.

Truus:

Ik was al vele jaren van plan deze pelgrimstocht te maken en besefte dat als ik het nu niet deed het er niet meer van zou komen. We hadden vooraf veel getraind met de groep parochianen, maar deze pelgrimage was toch heel anders dan een wandeling in het 'Grote Veld'. Elke morgen gingen we na meditatie en zang in een kerkje, kapel of in de natuur op weg, telkens met een ander thema om over na te denken. Dat gaf rust. Al die pelgrims die richting Santiago gingen vond ik bijzonder. De aankomst was een happening! Deze Camino heeft me veel gedaan en wie weet, doe ik het ooit nog eens!

Neeltsje:

De pelgrimstocht heeft me heel veel geholpen bij het verkrijgen van nieuw zicht op mijn weg door het leven, zowel in mijn persoonlijke als in mijn werkzame leven. Samengevat: 'Met kleine stapjes kom ik er ook.'

Hanneke en Ton:

De pelgrimstocht bracht stilte die leidde naar bezinning en die wegen begaanbaar maakte naar een zinvolle en dienstbare tijdsbesteding. Eerst werden de spieren en stem opgewarmd om met een meditatieve gedachte in stilte op weg te gaan, maar er was altijd iemand met wie je kon praten. Gaande de weg ging de stilte over in gezelligheid.

Priester Joost Baneke: Wat is de ziel?

Het is in de namiddag van een mooie voorjaarsdag als ik aanbel bij priester Joost Baneke. Hij gaat al een tijdje voor in onze parochie maar ik heb hem nog niet ontmoet. Hij is uit Deventer naar Zutphen verhuisd en is met emeritaat, dat weet ik, en ik heb zijn foto op internet opgezocht. Meestal weet ik wel bij wie ik op bezoek ga voor een interview, maar dit keer heb ik dus eigenlijk geen idee. Een vriendelijk lachende man doet open en heet me welkom: “Kom binnen! Let niet op de tafel, mijn woonkamer is mijn werkkamer en ik ben vertaalwerk aan het doen, dus er ligt het een en ander open. Kopje thee?” Het begin van een boeiende ontmoeting waarin we van de hak op de tak springen: de Kerk, de Goede Herder, psychotherapie, Joost Baneke, de parochie.... er komt van alles langs. De volgorde lijkt willekeurig, maar er zit een duidelijke rode draad in ons gesprek: de zoektocht naar de kern van de mens.

Zoals ik gewend ben, probeer ik een soort chronologisch levensverhaal te schetsen, maar het valt waarachtig niet mee om in een gesprek met Joos Baneke de lijn vast te houden. Voortdurend maakt hij opmerkingen die vragen oproepen en uitnodigen om een ander denkpad te volgen. Meer dan interessant, maar ik wil toch ook graag weten wie hij is, waar hij vandaan komt en hoe hij in Zutphen terecht is gekomen. Het lijkt wel of Joost dat eigenlijk niet zulke interessante vragen vindt. Liever praat hij over de ziel, over de Goede Herder en over de kerk van vandaag en morgen.

Toch is zijn persoonlijke geschiedenis interessant. Hij werd geboren in Amsterdam, groeide er op, doorliep het Ignatius College bij de Jezuiten en ging studeren aan de VU. Toen al kwam zijn brede interesse tot uiting, hij studeerde psychologie, filosofie, neurowetenschappen en nog een jaartje criminologie. Al voor zijn afstuderen werkte Joost met psychiatrische patiënten en dat is hij zijn hele carrière blijven doen. Vanuit zijn brede wetenschappelijk interesse is een prachtige academische loopbaan gegroeid. Joost ging werken bij de afdeling psychiatrie van de faculteit geneeskunde van het AMC, promoveerde er en werd afdelingshoofd. Daarna kwam hij in het Lucasziekenhuis terecht waar hij een jaar of acht als psychotherapeut werkte. Eind jaren '90 werd Joost hoogleraar gezondheidspsychologie in Enschede, gecombineerd met patiënten werk bij de GGZ. Later volgde een aanstelling als fellow in Oxford. Een bijzonder aandachtsgebied in zijn werk is de schaamte, hij heeft er zelfs een boek over geschreven. ‘Weet je,’ vertelt Joost, ‘ook in mijn wetenschappelijk werk op dat gebied bleek dat de bijbel buitengewoon inspirerend kan zijn. De moderne aanpak van pesten is om er iemand naast te zetten, om zelf naast de gepeste persoon

te gaan staan. Dat deed Jezus ook al! Als mensen door Farizeeërs gepest werden ging Jezus er naast staan en dat hielp.’ In de tijd in Enschede woonde Joost in het buitengebied in Hengelo Gld. en hij kent onze streek dus goed. In deze periode vond de vuurwerkcramp plaats die om meerdere redenen grote indruk heeft gemaakt. Het zette veel in perspectief, waarbij de vraag naar de essentie van het leven heel nadrukkelijk aan de orde kwam. De zoektocht naar de ziel en de steeds terugkerende vraag ‘Wie ben ik?’

Toen Joost later in Oxford werkte kwam hij regelmatig in Nederland en had een pied à terre in Beltrum. Het was in die tijd dat hij met verschillende priesters in contact kwam en besloot om in Oxford, naast zijn werk daar, theologie te gaan studeren. In 2013 is hij tot diaken en in 2014 tot priester gewijd. Op het kaartje ter herinnering aan zijn wijding staat een tekst uit het Gebed tot de Goede Herder van Aelred van Rievaulx, dat rechts op deze pagina staat afgedrukt. Joost vertelt: ‘Van Rievaulx was een monnik uit de twaalfde eeuw, die abt was van een heel groot klooster. Desalniettemin stond hij dicht bij de gewone monniken.

Het zijn de grote leiders die in staat zijn om ook dicht bij de mensen te staan. Juist daarom spreekt dat gebed me zo aan.’

Na een tijdje als priester in Soest gewerkt te hebben kwam Joost in 2016 naar de parochies van Deventer en Raalte. Al snel bleek dat het vele bestuurswerk dat bij zo'n groot parochiegebied hoort, in combinatie met een aantal andere zware taken in de kerk, niet goed samenging met zijn gezondheid. Op medisch advies is een volgende stap gezet en is Joost naar Zutphen verhuisd. ‘Vanwege mijn gezondheid moet ik het rustig aan doen, maar maak ik ook wel flinke wandelingen! Vrijwel dagelijks loop ik een kilometer of acht met mijn hond door de natuur. Weer of geen weer. Het helpt me geestelijk en lichamelijk gezond te blijven. De stilte is voor mij essentieel. Ik wandel langs stromend water, dat altijd beweegt en toch dezelfde rivier blijft. Water is het teken van alle leven en van de stroom waar alles uit komt: de Vader, de Zoon en de Geest. Relatie, beweging en rust. Mysterie.’

Theo Lam

*Gebed tot de Goede Herder
Leer mij door de lessen van uw Geest
Wie triest zijn te troosten,
Wie moedeloos zijn moed te geven,
Wie gevallen zijn op te beuren,
Met zwakken zwak te zijn,
Schaamte te voelen met wie
beschaamd zijn,
En alles voor allen te zijn,
Om allen te winnen.*

Aelred van Rievaulx
monnik twaalfde eeuw

De maatschappij als machine

‘Nederland is een vlak land, daar kan het niets aan doen, maar het moet oppassen niet ook nog plat te worden,’ schreef journalist/schrijver Stevo Akkerman onlangs in Trouw. Hij wees in het artikel op een trend die de laatste decennia in onze samenleving is waar te nemen: de samenleving wordt min of meer beschouwd als een grote machine die moet functioneren. ‘Wij gooien onze talenten erin en de bedoeling is dat de machine zoveel mogelijk producten maakt. Producten die wij als consument dan weer moeten kopen, tegelijkertijd is er steeds minder beschouwing over het leven: wat is de zin van dit alles? Wij zijn als mens toch meer dan producent/consument?’ aldus Akkerman.

Deze platte materialistische opvatting over mens (de homo economicus) en maatschappij die Akkerman opmerkt dringt inderdaad steeds verder door. Zo moet er bij de NPO bezuinigd worden. Dat is op zich geen ramp, maar de vraag is op welke gebieden je dan gaat bezuinigen. Bij de NPO hebben ze nu het idee dat de grote massa niet meer zit wachten op goede journalistieke en levensbeschouwelijke programma's. Journalistieke programma's als Brandpunt, Andere Tijden en Tegenlicht, waarin bepaalde onderwerpen diepgaand worden onderzocht dreigen langzaam van

de buis te verdwijnen. Maar ook levensbeschouwelijke pareltjes als de Kist, Adieu God? en het Vermoeden krijgen het lastig. Ze trekken te weinig kijkers is het argument. Nietszeggende amusementprogramma's daarentegen wordt geen strobreed in de weg gelegd: aan hun bestaansrecht wordt niet getwijfeld want ze trekken veel kijkers dus levert het geld op. En zo zien we hier het ironische verschijnsel dat levensbeschouwelijke zaken worden gezien als niet meer dan slecht verkopende consumptieartikelen, en dus gewoon als waardeloos. Hoe plat kan het denken over de essentiële, de uiteindelijke, vragen worden? Het is alleszeggend, deze dubbele platheid: levensbeschouwing wordt al als onbelangrijk gezien, en als het dan commercieel ook nog eens minder interessant is, kan het maar beter afgeschaft worden.

Het is te hopen dat de NPO tot bezinning komt en gaat inzien dat onderzoeksjournalistiek en levensbeschouwelijke programma's altijd voorrang moeten krijgen boven amusement of sport. Die laatste onderwerpen kunnen namelijk uitstekend aan bod komen bij de commerciële zenders. De NPO heeft de opdracht om met het publieke geld dat het ontvangt iets extra's te doen. Maar mocht het onverhoopt zo zijn dat de NPO gewoon doorgaat, en haar plannen uitvoert, dan hebben we altijd nog de Kerk. Een plek waar elke zondag bij het leven maar ook bij de dood wordt stilgestaan. In een dorre vlakte waarin de samenleving nog slechts als machine voortraast is zij langzamerhand een oase van spiritualiteit geworden. Zelfs als er gezwezen wordt: de serene rust onder de gewelven, het schemerlicht door de gebrandschilderde ramen, de flakkerende kaarsen. Ik kom er graag.

Hans Limbeek

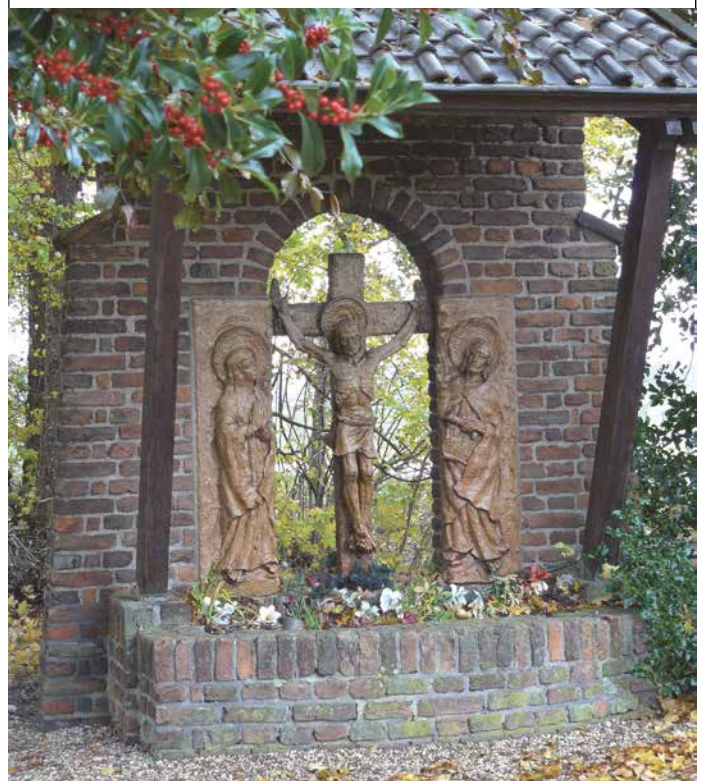
Oogstdankviering bij de Veldkapel in Baak

Ook dit jaar zal er weer een oogstdankviering worden gehouden op de bekende plek: bij de Veldkapel aan de Vordenseweg, tussen Baak en Wichmond. De plaatselijke afdeling van LTO Noord (Land- en Tuinbouw Organisatie) is – al jaren – de initiatiefnemer. Marja Hartman is de nieuwe voorzitter, zij neemt het stokje over van Jan Willem Huetink. De viering heeft een oecumenisch karakter. De veldkapel is gebouwd in oorlogstijd, in 1942. In die tijd werden er bij de kapel regelmatig vieringen in de open lucht gehouden. Maar ook na de oorlog bleef dit monument een plek van gebed en bezinning. U bent van harte welkom bij deze oecumenische viering op zaterdag 18 augustus, om 19.30 uur. Bij slecht weer zullen we uitwijken naar de St. Martinuskerk in Baak, maar we hopen dit keer toch weer buiten te kunnen zijn op die prachtige plek om te midden van de vogels en de geur van de velden Gods lof te zingen en onze dankbaarheid te uiten. Het thema van deze oogstdankviering is: gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Zoals we allemaal weten, gaat er veel om in de agrarische wereld. We horen over een dramatische afname van insecten. Boeren krijgen voortdurend met nieuwe regelgeving te maken; ze liggen onder vuur vanwege gewasbeschermingsmiddelen enz. Grond dreigt onteigend te worden om er natuurgebieden of zonneparken van te maken. Toch gaat het om ons dagelijks voedsel en daarom is het zo belangrijk om te beseffen dat we een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor deze wereld en voor de toekomst.

Voorgangers zijn pastor Joost Baneke en ds. Fini van Zoelen. Omdat pastoraal werker Jaap van Kranenburg met ziekteverlof is, zal hij helaas niet kunnen voorgaan. We wensen hem van harte herstel toe.

Muziekvereniging Nieuw Leven zal ook dit keer voor ons spelen en ons begeleiden, zoals ze dat al jaren doen. We zijn daar erg blij mee.

Nogmaals: u bent van harte welkom!

Ontmoetingsdag voor ouderen en alleenstaanden te Baak

Vrijwilligers van de geloofsgemeenschappen Baak, Drempt, Hengelo, Keijenburg, Olburgen, Steenderen en Vierakker waren op dinsdag 5 juni al vroeg naar landgoed Huize Baak gekomen om de nodige voorbereidingen te treffen voor de jaarlijkse ontmoetingsdag van ouderen en alleenstaanden.

Veel was er te doen: naast koffie zetten moesten er broodjes, soep, hartige hapjes en drankjes voor de lunch worden klaargezet om de gasten te kunnen ontvangen.

Vanaf half tien kwamen de gasten, op eigen gelegenheid of gebracht door vrijwilligers. Voordat ieder op zijn plaats zat en het eerste kopje koffie voor zich had staan was het even een drukte van belang.

Toen werd het stil. En de sfeervolle ruimte zorgde ervoor dat het een gewijde stilte was waarin pastoor Harry Scheve voorging in het vieren van de H. Eucharistie. Leden van het Keijenburgs kerkkoor onder leiding van Riet Kleve en muzikaal begeleid door Ernest Koers zorgden voor een ware viering op de feestdag van de dagheilige, de H. Bonifatius.

Na het ingetogen gedeelte was het tijd voor een drankje. Het glaasje wijn, de frisdrank en zeker ook het bekende advocaatje met slagroom droegen er toe bij dat het een gezellige boel werd. Elkaar ontmoeten, verhalen van vroeger tot nu, en alles wat zoal ter sprake kwam maakten dat het in een oogwenk tijd voor de lunch was. Het geroezemoes verdween naar de achtergrond toen er genoten werd van de zelfgemaakte soep, de heerlijke broodjes en het verse fruit. Daarna was er even een verzetje door buiten te genieten van het frisse groen in de tuin van het landgoed. Toen ieder haar of zijn plek weer had opgezocht begon een optreden van entertainer Hans Vesterink. Met zijn muziek en zang wist hij er al snel een gezellige middag van te maken. Meerdere 'laatste' liedjes zorgden er voor dat het Lof ter afsluiting van de dag iets later was.

Dankbaar namen de gasten afscheid. Iedereen kreeg daarbij een rode roos uitgereikt die hem of haar als een warme handdruk vergezelde.

Het was een mooie dag voor allen die er bij betrokken waren. De vrijwilligers genoten van het plezier van de gasten. De koorleden vonden het fijn te mogen zingen. De leden van de bezoekersgroepen hadden er voor gezorgd dat 85 parochianen een dag hadden om te genieten.

Dank ook aan de PCI van de parochie, die telkens weer zorgt dat het financieel haalbaar is.

Joop Klooken

'Zon op Lochemse St. Josephkerk'

duurzame elektriciteit in en voor Lochem en omstreken

Op het dak van de St. Josephkerk in Lochem worden binnenkort zonnepanelen geplaatst. Dat geeft u de mogelijkheid mee te doen aan het project 'Zon op Lochemse St. Josephkerk'. Het is een mooie gelegenheid deel te nemen aan een project voor het genereren van duurzame elektriciteit, in het bijzonder als uw dak minder geschikt is voor het plaatsen van zonnepanelen, als uw woning onder beschermd stads- of dorpsgezicht valt of als u geen zonnepanelen op uw dak wilt hebben. En dat kunt u bovendien doen met niet al te hoge investeringen.

Hoe werkt het?

De parochie HH. Twaalf Apostelen stelt het dak van de Lochemse St. Josephkerk beschikbaar voor het plaatsen van zonnepanelen, waarmee belangstellenden (en dat hoeven niet alleen parochianen te zijn) duurzame elektriciteit kunnen afnemen. De parochie HH. Twaalf Apostelen wil op deze wijze een bijdrage leveren aan de verduurzaming van de wereld in het algemeen en van Lochem in het bijzonder. Door deelname ondersteunt u mede het onderhoud en beheer van de kerk. Door een professionele installateur zullen op het dak van de kerk naar verwachting 208 zonnepanelen worden geplaatst en deze zullen worden aangesloten op het elektriciteitsnet.

U kunt deelnemen aan het project. Als u deelneemt, wordt u lid van een coöperatie die hier speciaal voor wordt opgericht. U kiest een aantal panelen in de vorm van certificaten. De prijs per certificaat is € 315. Voor de stroom die met uw panelen wordt opgewekt, krijgt u vrijstelling van de energiebelasting. Dat levert u ruim € 0,12 per opgewekt kWh op (inclusief BTW) en zo krijgt u uw deel van de opbrengst van de opgewekte stroom op het dak van de kerk.

Informatieavond

Wilt u meer weten over het project? Kom dan naar de bijeenkomst op **3 september a.s. (19.30 uur – 21.00 uur) in de St. Josephkerk in Lochem**. Tijdens deze informatieavond krijgt u antwoord op vragen als: Waar komen de panelen? Hoeveel zijn de voorbereidingen? Wat zijn de verwachte kosten en opbrengsten van de zonnepanelen? Wat is de te verwachten tijd om de prijs van een certificaat terug te verdienen? Hoeveel ga ik besparen en wat levert het op voor het milieu? Hoe meld ik mij aan en wanneer beslis ik definitief of ik meedoe? Bovendien krijgt u de gelegenheid u vrijblijvend aan te melden.

De samenwerkende partners

De volgende partijen zijn betrokken bij de voorbereidingen:

- ☐ De parochie HH. Twaalf Apostelen en de locatieraad van de St. Josephkerk in Lochem.
- ☐ Energiemaatschappij Engie.
- ☐ De Coöperatie-Expert, specialist en ervaringsdeskundige voor dergelijke projecten.

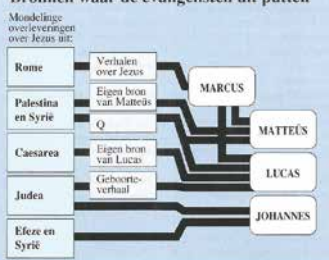
De projectgroep 'Zon op Lochemse St. Josephkerk'

Heilige plaatsen Jezus onderweg

Over jeugd, evangeliën en evangelisten

Als het om Jezus' jeugd en jongvolwassenheid gaat, wordt er wel het een en ander geschreven in het Nieuwe Testament. Alhoewel het Nieuwe Testament bijna niets vertelt over de periode voordat Jezus begon aan zijn publieke werk. Toch is er uit verschillende bronnen wel iets bekend over zijn jeugd in Nazareth. Terloopse opmerkingen uit de evangeliën verwijzen mogelijk naar het beroep van Jozef: timmerman. Eigenlijk werkte hij als 'tekton' (uit het Grieks) dat meestal wordt vertaald als 'timmerman'. Het woord 'bouwvakker' - die ook met hout werkt - past er beter bij. De vader van Jezus was dus eigenlijk een ambachtsman, in onze tijd vergelijkbaar met een bouwvakker.

Bronnen waar de evangelisten uit putten

Acht kilometer van Nazareth werd in de jaren 10 tot 15 de oude stad Sepphoris in een nieuwe opzet herbouwd. Het is aan te nemen dat veel

bouwvakkers uit de regio naar deze plaats toetrokken. Mogelijk dat Jezus, die in de voetsporen van Jozef trad, daar met een aantal van zijn leerlingen aan het werk is geweest. Ook in die tijd werden kinderen al vroeg aan het werk gezet, zeker ook in de bouw, waar vele werkzaamheden eigenlijk uit hand- en sjouwwerk bestonden. Nadat Sepphoris voltooid was, kregen vele werkers ontslag. Het is niet met zekerheid te zeggen, maar we mogen aannemen dat Jezus daarna met zijn openbare optreden is begonnen. In diezelfde tijd is mogelijk Jozef al overleden. In de verhalen over Jezus' leven als volwassene komt Jozef nergens meer voor. Steeds als er familieleden worden genoemd gaat het over Maria, zijn broers en zussen. (Mattheüs 12:46; Marcus 3:31; Lucas 8:19). Vlak voor

zijn eigen dood vroeg Hij aan een van zijn discipelen om de zorg voor Maria op zich te nemen. Indien Jozef nog had geleefd was de vraag van Jezus niet nodig geweest.

Tussen de vier evangeliën is wel een duidelijke maar tevens ingewikkelde relatie. Johannes en Lucas maken er melding van dat zij van verschillende bronnen gebruik gemaakt hebben (Lucas 1:1-4; Johannes 21:25), zoals historici dat nu ook nog doen. De eerste drie evangeliën van Marcus, Mattheüs en Lucas hebben heel veel parallellen, vandaar dat ze de synoptische evangeliën worden genoemd. Het is zeer waarschijnlijk dat Marcus en Lucas gedeeltelijk gebruik hebben gemaakt van dezelfde bronnen. Bijna het hele verhaal van Marcus vindt men terug bij Mattheüs en Lucas. Mattheüs en Lucas hebben veel geschriften die overeenkomen, die bij Marcus weer niet voorkomen. De verklaring die veel gegeven wordt, is dat het evangelie van Marcus het eerst geschreven is en dat deze als bron gediend heeft voor Mattheüs en Lucas. De werkelijkheid is dat het schrijven van het evangelie, zonder stapels documenten, een heel complex proces moet zijn geweest. Ze hebben moeten putten uit de verhalen die steeds weer opnieuw werden

verteld. De evangeliën dateren is niet eenvoudig. Na veel onderzoek is het aan nemelijk dat Marcus rond het jaar 65 zijn evangelie heeft afgerond, gevolgd door Mattheüs halverwege de jaren zeventig en Lucas ongeveer tien jaar later. Over het evangelie van Johannes is meer onduidelijkheid, mogelijk kende hij alle drie evangeliën. Waarschijnlijk is dat hij het heeft afgerond op het einde van de eerste eeuw. Ook gaan er stemmen op dat hij veel eerder is begonnen. Dat zou betekenen dat de vier evangeliën grofweg tussen de jaren 40 en 80 ontstaan zijn. Bijgaand schema geeft de bronvermelding weer, zover deze bekend is. (Onbekende bron is Q van het Duitse woord Quelle)

Huub Winkeler

Sponsoren gezocht voor opleiding arts in Kameroen

Kloosterzuster Willy van Mer, werkt als verlos- en verpleegkundige in de plaats Baba in het Engelstalige gebied van Kameroen. Samen met de inlandse verpleegkundigen en een arts leidt zij daar een kraam- en ziekenkliniek. Veel mensen lijden er aan malaria. Momenteel is ze op verlof bij haar zus die in Zutphen woont.

Een van de verpleegkundigen van de kliniek, Rodrique Elie Tatsing, volgt een opleiding tot arts. Volgens de zuster is hij daar zeer geschikt voor. Hij moet nog twee jaar studeren. Hij is getrouwd en heeft twee kinderen. De kosten voor zijn studie kan hij niet alleen betalen. Daarom is zr. Willy op zoek naar sponsoren. Ze spant zich daar letterlijk en figuurlijk zeer voor in. Zelfs de Vierdaagse in Nijmegen gaat ze er voor lopen!

Graag doen wij een beroep op uw goedgeefsheid. Haar banknummer is: NL 74 RABO 0129198455 t.n.v. mevr. W. van Mer te Zutphen

Mede namens haar collega's en patiënten dankt zij u hartelijk! *Gebedsgroep 'Mozes' Zutphen*

Lezingen in de weekendvieringen

Datum	Eerste Lezing	Tweede Lezing	Evangelie
11/12 aug.	1 Kon. 19,4-8	Ef. 4,30-5,2	Joh. 6,41-51
15 aug.	1Apok. 11,19a+12,1-6a+10ab	1 Kor. 15,20-26	Lc. 1,39-56
18/19 aug.	Spr. 9, 1-6	Ef. 5,15-20	Joh. 6,51-58
25/26 aug.	Joz. 24,1-2a+15-17+18b	Ef. 5,21-32	Joh. 6,60-69
01/02 sept.	Deut. 4,1-2+6-8	Jak. 1,17-18+21b-22+27	Mc. 7,1-8+14-15+21-23
08/09 sept.	Jes. 35,4-7a	Jak. 2,1-5	Mc. 7,31-37
15/16 sept.	Jes. 50,5-9a	Jak. 2,14-18	Mc. 8,27-35
22/23 sept.	Wijsh. 2,12+17-20	Jak. 3,16-4,3	Mc. 9,30-37
29/30 sept.	Num. 11,25-29	Jak. 5,1-6	Mc. 9,38-43+45+47-48
06/07 okt.	Gen. 2,18-25	Heb. 2,9-11	Mc. 10,2-16

Rozenkrans bidden

Borculo: O.L.V. Tenhemelopnemingkerk, iedere woensdag om 10.15 uur,

Drempt: H. Willibrordkerk, 1^e woensdag van de maand.

Keijenborg: H. Johannes de Doperkerk; iedere woensdag om 19.00 uur.

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk; woensdag 15 augustus, 18.30 uur; zaterdag 8 september, 19.00 uur; zondag 7 oktober, 19.00 uur.

Vieringen in verzorgingshuizen

Borculo: Andriessenhuis, 1^e vrijdag van de maand, 9.30 uur.

Brummen: Tolzicht, donderdag in de even week, 16.00 uur.

Hengelo: De Bleijke, 3^e donderdag van de maand, 19.00 uur.

Hengelo: De Bleijke, 4^e vrijdag van de maand, Oec.viering, 18.30 uur,

Lochem: Gudula, zorggroep St. Maarten, 1^e vrijdag van de maand, 10.15 uur.

Lochem: De Hoge Weide, in het Stille Centrum, 2^e woensdag van de maand, 15.30 uur.

Ruurlo: De Bundeling, 1^e vrijdag van de maand, 10.30 uur.

Vorden: Het Wehmehof, vrijdag, Oec. weeksluiting, 19.00 uur.

Zutphen: IJsselflat, 2^e dinsdag van de maand, 10.00 uur, niet in juni.

Aanvangstijd zondagsviering

Met ingang van 1 juli 2018 is de aanvangstijd van de zondagsviering in de meeste geloofsgemeenschappen om 10.00 uur. In de H. Martinuskerk in Baak, de H. Willibrordkerk in Hengelo, de H. Willibrordkerk in Steenderen en de Christus Koningkerk in Vorden begint de zondagsviering om 9.30 uur.

Doopvieringen

Dopen vindt in principe plaats in een reguliere weekendviering, maar kan bij meerdere dopelingen ook in een aparte doopviering op dezelfde dag plaatsvinden. De doopvoorbereiding is parochieel georganiseerd. Deze voorbereiding is **verplicht** en wordt gegeven door de parochiële werkgroep doopvoorbereiding. Daarnaast is er een **tweede** bijeenkomst, waarin de doopouders kennismaken met de doopheer.

U kunt uw kind aanmelden voor het dopen uiterlijk 10 dagen voor de doopvoorbereidingsdatum bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl

Doopdatum	Doopvoorbereiding	Plaats	Kerk
Za. 6 okt. 2018	di. 15 sept. 2018	Vorden	Christus Koningkerk
Za 20 okt. 2018	di. 15 sept. 2018	Joppe	O.L.V. Tenhemelopneming
Za 20 okt. 2018	di. 15 sept. 2018	Borculo	O.L.V. Tenhemelopneming
Zo. 21 okt. 2018	di. 15 sept. 2018	Lochem	H. Josephkerk
Zo. 21 okt. 2018	di. 15 sept. 2018	Keijenborg	H. Johannes de Doperkerk
Zo. 21 okt. 2018	di. 15 sept. 2018	Vierakker	H. Willibrordkerk
Zo. 28 okt. 2018	di. 15 sept. 2018	Zutphen	H. Johannes de Doperkerk

Kerkradio via Internet

U kunt de vieringen beluisteren via het internet: www.12apostelen.nl. Klikken op het groene blok 'Vieringen'. Vervolgens klikken op het icoontje 'wereldbol met koptelefoon'.

Vieringen door de week

Brummen: Andreashuis, iedere woensdag 9.30 uur.

Lochem: H. Josephkerk, 1^e donderdag van de maand, 10.00 uur.

Olburgen: H. Willibrordkerk, 1^e vrijdag van de maand, 15.00 uur.

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, 's woensdags, 9.30 uur.

Koorrooster (voor zover bekend)

Baak:	Dames- en Herenkoor	alle vieringen
Borculo:		
Drempt:	Willibrordkoor	
Hengelo:	Willibrordkoor	12-19-26 aug.; 9-16-23 sept.; 7 okt.
Joppe:	Parochieel Koor	15-26 aug.; 9-16 sept.; 7 okt.
Keijenborg:	Projectkoor	2 september
Lochem:	Gemengd Koor Marinata	19-26 aug.; 9-23-30 sept.; 7 okt. 16 september
Olburgen:	Parochiekoor	
Ruurlo:		
Steenderen:	Gemengd Koor 2gether	alle vieringen m.u.v. 30 sept. 30 september
Vierakker:	Kerkkoor	alle vieringen
Vorden:	Cantemus Domino Vokate	19 aug.; 9-23 sept. 26 aug.; 6 okt.
Zutphen:	Gemengd Koor Dameskoor Capella St. Jan Schola Gregoriaans Getijdenkoor Elisakoor Almelo	26 aug.; 23 sept. 9 september 16 september 12 aug.; 7 okt. 15 augustus 30 september

DAG	ZUTPHEN	BRUMMEN	JOPPE	LOCHEM	VORDEN	BORCULO	RUURLO
za 11/08		Vieringen in het Andreashuis	19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt			19.00 uur WCV werkgroep	
zo 12/08 19e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie J. Baneke			10.00 uur Eucharistie J. Leisink	9.30 uur WCV werkgroep		10.00 uur Oec.viering W. Matti
wo 15/08 Maria Tenhemel- opneming	19.00 uur Eucharistie J. Baneke	9.30 uur Anders Vieren	19.00 uur Eucharistie H. Scheve				
za 18/08						19.00 Euch. Maria Tenhemelopneming H. Scheve G. Oude Groen	
zo 19/08 20e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	wo. 22 aug. 9.30 u. Taizéviering werkgroep	geen viering	Gudulakerk 10.00 u. Oec.viering werkgroep	9.30 uur WCV G. Oude Groen		10.00 uur WCV werkgroep
za 25/08							19.00 uur Eucharistie H. Scheve
zo 26/08 21e zondag d.h. jaar MIVA	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	wo. 29 aug. 9.30 u. Woord & Gebed werkgroep	10.00 uur WCV G Spekkink	10.00 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	10.00 uur WCV werkgroep	
za 01/09		wo 5 sept. 9.30 u. Eucharistie H. Scheve					
zo 02/09 22e zondag door het jaar	Keijenborg, 10.00 uur parochiële startviering						
za 08/09	17.00 uur Effata viering						
zo 09/09 23e zo. d.h. jaar Ziekenzondag	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	wo 12 sept. 9.30 u. Woord & Gebed werkgroep	10.00 Euch. 150jr. kerk W. Eijk e.a.	10.00 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV werkgroep	geen viering	Dorpskerk 10.00 u. Oec. viering werkgroep
za 15/09 begin Vredesweek		wo 19 sept. 9.30 uur WCV A. Bos				19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	
zo 16/09 24e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	Oude Kerk 10.00 u. Oec. viering werkgroep	10.00 uur Eucharistie J. Auping	10.00 uur Familieviering werkgroep	Dorpskerk 10.00 u. Oec.viering L. van de Kam		geen viering
za 22/09							
zo 23/09 25e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie H. Woorts	wo 26 sept. 9.30 u. Woord & Gebed werkgroep	10.00 uur WCV A. Bos	10.00 uur Eucharistie E. Wassink	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	Galgenveld 10.00 u. Oec.viering werkgroep	10.00 uur Opening Dorpskerk
za 29/09							19.00 uur WCV werkgroep
zo 30/09 26e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie H. Scheve		10.00 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV G. Spekkink	geen viering	10.00 uur WCV werkgroep	
za 06/10					18.30 uur Eucharistie H. Scheve		
zo 07/10 27e zo. d.h. jaar Wereld- missiedag kinderen	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	wo 10 okt. 9.30 u. Woord & Gebed werkgroep	10.00 uur WCV T. ten Bruijn	10.00 uur WCV werkgroep		19.00 uur Marialof T. ten Bruin	10.00 uur WCV werkgroep

LEGENDA:

Euch.: Eucharistieviering

WCV: Woord- en Communieviering

WD:

Woorddienst

Oec.viering:

Oecumenische viering

EHC:

Eerste H. Communieviering

HENGEL	KEIJENBORG	BAAK	DREMP	OLBURGEN	STEENDEREN	VIERAKKER	DAG
		19.00 uur Eucharistie H. Scheve			19.00 uur Eucharistie J. Baneke	17.00 uur WCV werkgroep	za 11/08
9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur Eucharistie H. Scheve		geen viering	geen viering			zo 12/08 19e zondag door het jaar
	19.00 uur WCV werkgroep						wo 15/08 Maria Tenhemel- opneming
		19.30 uur Oogstdankviering J. Baneke	←	←	←	←	za 18/08
9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV werkgroep		10.00 uur Eucharistie J. Baneke	geen viering	geen viering	Prot.Kerk Wichmond 10.00 u. Oec.viering werkgroep	zo 19/08 20e zondag door het jaar
					19.00 uur WCV M. Storteler		za 25/08
9.30 uur WCV M. Storteler	10.00 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV L. van de Kam	geen viering	10.00 uur WCV werkgroep			zo 26/08 21e zondag d.h. jaar MIVA
							za 02/09
Keijenborg, 10.00 uur parochiële startviering							zo 03/09 22e zondag door het jaar
					19.00 Eucharistie H. Scheve T. ten Bruin	17.00 uur WCV werkgroep	za 08/09
9.30 Euch. 50 jr koor J. Baneke	10.00 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV T. ten Bruin	10.00 uur Eucharistie J. Leisink	10.00 uur WCV werkgroep			zo 09/09 23e zo. d.h. jaar Ziekenzondag
						17.00 Eucharistie H. Scheve G. Oude Groen	za 15/09 Begin Vredesweek
10.00 uur Oec.viering werkgroep	10.00 uur WCV G. Oude Groen	geen viering	geen viering	geen viering	9.30 uur WCV werkgroep		za 16/09 24e zondag door het jaar
				19.00 uur Eucharistie H. Scheve A. Bos			za 22/09
9.30 uur WCV werkgroep	10.00 Euch. 165jr Schutterij H. Scheve	9.30 uur Anders Vieren	geen viering		geen viering	10.00 uur Oec.viering werkgroep	zo 23/09 25e zondag door het jaar
		13.00 uur KERMIS H. Scheve				17.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	za 29/09
9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV werkgroep		10.00 uur Anders Vieren	geen viering	9.30 uur Eucharistie J. Leisink		zo 30/09 26e zondag door het jaar
						17.00 uur WCV T. ten Bruin	za 06/10
9.30 uur WCV 50jr KBO G. Spekkink	10.00 uur WCV W. Matti	9.30 uur WCV werkgroep	geen viering	10.00 uur WCV werkgroep	geen viering	10.00 uur Woorddienst werkgroep	zo 07/10 27e zo. d.h. jaar Wereld- missiedag kinderen

POWER!

Op zaterdagavond 9 juni vond in de Christus Koningkerk te Vorden de Vormselviering plaats. Aanwezig waren Patrick Kuipers, rector van het Ariënsinstituut, de priesteropleiding van aartsbisdom Utrecht, Marian Storteler, parochiemedewerker van de HH. Twaalf Apostelen en de hoofdpersonen: 11 vormelingen. In een goed gevulde kerk werd de viering ondersteund door het koor Vokate dat speciaal voor deze gelegenheid bijpassende geestverrikkende liederen had gekozen. De vonken spatten ervan af! Vooral toen rector Patrick een mooie vergelijking maakte tussen de kracht die de Heilige Geest ons geeft en een echte moderne powerbank. Allebei kunnen ze ons energie geven als we dat nodig hebben; allebei moeten ook weleens opgeladen worden. Soms is de accu helemaal leeg, soms loopt ie over van geestdrift, enthousiasme en zuivere kracht. Het zette ons in vuur en vlam! Ter herinnering kregen de kinderen een Engel en werden er familiefoto's gemaakt. Afgesloten werd er met een 'lang zal ze leven', het was een prachtige powerfuller Vormselviering!

Marie Bakker, Gijs Besselink, Marieke Dreierink, Corne van Duin, Sean Fanseda, Eva Geerders, Odylia Gransberg, Dani Lebbink, Bas Reintjes, Alex Schaars en Sophia van Voorst tot Voorst: van harte gefeliciteerd met jullie Vormsell!

Speurtocht

Op zaterdagochtend 19 mei stond er voor de communicanten uit de Vijfslag en hun ouders een uitje op het programma. Jammer genoeg waren er slechts 6 van de 13 communicanten. Gelukkig wel een aantal zussen en de ouders van de kinderen. De start was in het Kerspel in Steenderen. De groep werd gesplitst en kreeg een rugzak mee. Onderweg kregen ze opdrachten en een puzzelstukje zodat de eindbestemming langzaam zichtbaar werd. Voor de eerste opdracht moesten de kinderen aanbellen bij mevrouw Cis Staring. Daar kregen ze wat lekkers voor in de rugzak en de opdracht om op te schrijven wat vriendschap voor hen betekent. Daarna ging de ene groep linksaf en de andere groep naar rechts. Onderweg kreeg de ene groep nog opdrachten bij de familie Van der Weijden,

mevrouw Trees Horstink en de opa en oma van twee communicanten, de heer en mevrouw Vredegoor. De andere groep belde aan bij mevrouw Willemien Stortelder, Maria Schut en de familie Cremers. De eindbestemming was de Bronkhorster molen, waar een rondleiding gegeven werd door molenaar Rutten. Alle communicanten kregen vervolgens een zakje pannenkoekenmeel. De rugzakken waren inmiddels gevuld en de inhoud werd op de trap bij de kerk genuttigd. Broodjes, koek en drinken. Iedereen was enthousiast over het uitje.

Terugkomviering

Zondag 8 juli jl. was het de Terugkomviering van de 21 communicanten uit de geloofsgemeenschappen St. Joseph - Lochem, Christus Koning - Vorden, St. Jan - Zutphen en Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Joppe. Het was een mooie familieviering; alle communicanten zongen mee in het kinderkoor en veel kinderen mochten voorlezen.

Het thema van de viering was 'Blijf dit doen'. Maar wat moeten we dan blijven doen? Er werd besproken dat we hierbij kunnen denken aan: Luisteren, Geloven, Helpen, Delen, Hopen, Spelen en Bidden. Na de viering was er een gezellige picknick in de tuin van de Joppekerk.

Namens de werkgroep EHC, Carolyne Kemp

Eerste Heilige Communie 2018

Zondag 27 mei

Zondag 27 mei 2018 was het zover! Toen deden 11 kinderen uit onze geloofsgemeenschappen in Keijenburg en in Hengelo, de Eerste Heilige Communie. Voor het eerst mochten ze meedoen "aan de Tafel van de Heer". En daar is een hele voorbereiding aan voorafgegaan. Dank aan allen die er waren om er samen zo'n groot feest van te maken. Maar ook veel dank aan de 11 kinderen die er voor gekozen hebben, samen met hun ouders, om tóch het feest van de H. Communie te vieren en de voorbereiding te volgen. Want zonder hén was er geen Eerste Heilige Communie-feest!!!

Wij hopen dat het voor iedereen een mooi en onvergetelijk feest mag zijn geweest!

Jinte Ankersmit, Nika Hoosemans, Swen Kelderman, Isa Nendels, Lieke Schennink, Jolijn Sessink, Jorik Starink, Jelle Steege, Mees Takkenkamp uit Keijenburg en Gijs Platzer, Gerolf Rondeel uit Hengelo: héél hartelijk gefeliciteerd met deze gebeurtenis!!!

Namens werkgroep Eerste Heilige Communie Keijenburg\ Hengelo.

Kitty Beulink, Carmen Wullink en Sylvia Wolsing

Zondag 3 juni

Zondag 3 juni was een stralende, feestelijke dag voor de communicantjes uit Borculo en Ruurlo. Het was voor Fleur Kosters, Kim Wiegerinck, Emma Dreierink, Lente en Jack van Vossen, Tessa Heezen, Hugo Gransberg en Evelyne Overbeek de dag van de Eerste Heilige Communie.

Pastoor Harry Scheve ging voor in een mooie viering, waarin de kinderen een grote rol speelden. Kinderkoor Sing a Song onder leiding van Karin Hukker zong prachtige liedjes. Na de afsluiting met het "allerleukste liedje" ging het feest thuis verder.

Zondag 10 juni

Op 10 juni om 9.00 uur werden er buiten eerst foto's gemaakt van de communicanten uit Olburgen, Drempt, Steenderen en Vierakker. Om half 10 trokken ze de kerk in met hun brandende doopkaars in de hand. Zenuwachtig waren ze wel. Het werd een prachtige viering. De kerk zat vol, het koor zong mooi, de kinderen die mochten lezen deden dit voortreffelijk en de pastoor hield een mooie overweging over een verloren schaap.

Het grote moment verliep vlekkeloos. De kinderen beseften dat het heel bijzonder is wat ze mee mochten maken: het lichaam van Christus ontvangen. Aan het eind brachten ze hun bloemen naar Maria. Als aandenken kregen de kinderen een communielichtje en een oorkonde.

Er werd nog een foto op het altaar gemaakt en de kinderen gingen met hun ouders en verdere familie naar huis om daar het feest te vieren. Vanaf nu mogen ze altijd overal de communie ontvangen. Laten we hopen dat dit veelvuldig zal gebeuren.

Communicanten uit Borculo en Ruurlo.

Communicanten uit Olburgen, Drempt, Steenderen en Vierakker.

Communicanten uit Tjoppe, Lochem, Vorden en Zutphen.

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Tengnagelshoek 10a, 7201 NE Zutphen, 0575-527080, info@stjan-emmanuel.com

Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.

Rekeningnr.: NL76INGB0000887463

t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel

Redactie: scpellemans@hotmail.com

Locatieraad voorzitter: vacant; Ben van de Krabben, secretaris, 529137; Herman Veldscholten, penningmeester, 06 49683822; gebouwen: vacant, Colin Franken, 0653674689; Jordy Vicente, 0575571527.

Pastoraatgroep Laura van de Kam; 0639639364

PCI: email: caritaszutphen@gmail.com

Overleden

18/5: **Johannes Arnoldus Antonius Steenbrink**, 88 jaar

19/6: **Coenrada Wouter Willemina Bax-Buitenhuis**, 80 jaar

27/6: **Gerhardus ter Doest**, 85 jaar

6/7: **Gerhard Herman Roos**, 90 jaar

Effataviering

In augustus is er geen effataviering i.v.m. een vakantiestop. De eerste viering na de vakantie is op zaterdag 8 september om 17.00 uur in de St. Jan. Van harte welkom!

Kerkdiensten Vredeskapel-GGNet (10.30 uur)

12/8: M. van de Velde; 19/8: T. van Driel; 26/8: J. Ras (beziensbijeenkomst); 2/9: G. Spekkink (afscheid); 9/9: R. Rijk; 16/9: T. van Driel; 23/9: M. van de Velde; 30/9: F. Keppels (beziensbijeenkomst); 7/10: T. van Driel.

Middagpauzediensten:

iedere donderdag, 12.15 uur - 12.30 uur.

(Luthersekerk, Beukerstraat 10 in Zutphen)

16/8: mw. N. Bilder; 23/8: ds. S.A. Meijer; 30/8: ds. W. Stolte; 6/9: Proponent dhr. M.G.M. Mudde; 13/9: ds. W. Stolte; 20/9: ds. R.W. Heins; 27/9: pastor mw. G. Pols; 4/10: ds. mw. A.C. Thimm-Stelwagen.

Haan geplaatst op de toren

Op woensdag 23 mei jl. is de haan teruggeplaatst op de toren van de St. Jan. Hierbij een foto van het eindresultaat.

Misintenties

12/8: familie Van Enk-Thomson; 19/8: Adriaan Petrus Johannes Marie van Agtmaal; ouders Pans van Leur; Yvonne Lankheet-Blok; 9/9: Hendrikus Gerardus Johannes Wientjes; 30/9: Adriaan Petrus Johannes Marie van Agtmaal; Jan en Riek Hendriks-Mentink; 7/10: Hendrikus Gerardus Johannes Wientjes.

H. Andreas - Brummen

Andreashuis

Tuinstraat 63 A, 6971 BH Brummen, tel. 0575-561403

rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur

Rekeningnr.: NL40RABO0311000541

Redactie: onderweg-brummen@outlook.com

Locatieraad

Sjoerd van Geffen, secretariat, 566533

Laurens Mul, penningmeester, 775404

Johan Waanders, gebouwen, 562615

Mariet Winckels, algemeen lid, 562833

PCI: email: brummen@pci12apostelen.nl

Vieren in Brummen

In Brummen is de wekelijkse woensdagochtendviering een belangrijk onderdeel van onze geloofsgemeenschap. Velen komen met plezier naar het Andreashuis voor een korte viering en de gezelligheid na afloop. U merkte dat het vaste ritme in de vieringen veranderd is. Het pastoraal team zit zoals u weet voor een belangrijk deel in de lappenmand. Graag wens ik

Marga Engelage en Jaap van Kranenburg ook namens onze geloofsgemeenschap vanaf deze plek Gods zegen en een voor spoedig herstel toe. Gevolg voor Brummen is dat om de vieringen te laten doorgaan, wij meer een beroep moeten doen op anderen. En gelukkig kan dat ook. De werkgroep liturgie weet de meeste gaten in het rooster te dichtten. Ook het Andreaskoor neemt af en toe een viering voor haar rekening, zoals eerder tijdens

de kerst- en paassamenkomsten. Zingen is dubbel bidden, dus we zitten zeker goed. Hulde aan al onze invallers namens de locatieraad en de geloofsgemeenschap in Brummen. Het overzicht van de vieringen en de invulling daarvan vindt u op de vaste plekken. Natuurlijk is het voor de bezoekers op woensdagochtend soms best even wennen. Andere voorgangers, andere vormen. Het biedt ook kansen. Zo gaat het Andreaskoor starten met Taize-vieringen. Wereldwijd valt dat bij velen in de smaak, dus het zou zo maar goed kunnen aanslaan in Brummen. Wij beleven ons geloof in een veranderende wereld.
Sjoerd van Geffen

Bedevaart naar Kevelaar

Ook dit jaar zal de jaarlijkse bedevaart naar Kevelaar worden gehouden en wel op zaterdag 1 september 2018.

Voor de reis naar Kevelaar dient u in het bezit te zijn van een geldig legitimatiebewijs.

De kosten voor deelname zijn voor volwassenen € 25,- per persoon, beneden 16 jaar € 10,-. Opgave kan via de email van het secretariaat:

rkandreasparochie1900@kpnmail.nl of
bij Anton Bos, antonbos77@gmail.com of
tel. 0575 564676, mobiel 06 44002208.

Vanuit het Andreaskoor

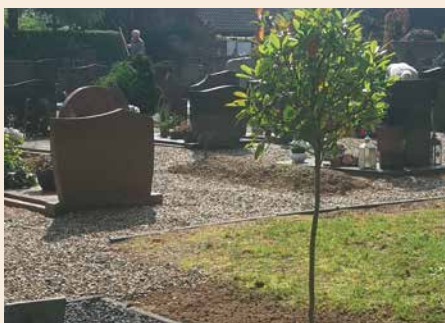
Op woensdag 22 augustus zal de gebedsviering in het Andreashuis zijn in de stijl van Taizé. Het Andreaskoor verleent hieraan haar medewerking. Op zondag 2 september is de parochiële startviering van onze parochie in de H. Johannes de Doperkerk, Kerkstraat 7 te Keijenborg. Ook daar zingt het Andreaskoor.
Cisca van Middelkoop

Lezing voetreflexologie voor de ouderen in Brummen

Donderdag 21 juni was er weer een interessante middag voor de ouderen in Brummen. Ine Krabbenbos, kwam vertellen over voetreflexologie. Ine heeft 25 jaar gewerkt als verpleegkundig assistente op de operatiekamer. Daarna heeft zij vier jaar een HBO- opleiding Chinese en Aziatische geneeswijzen/massage techniek gevolgd. Ine wil een brug slaan tussen de traditionele en de complementaire geneeskunde. De voorzitter dankte Ine Krabbenbos voor de goede en duidelijke informatie over voetreflexologie, en alle leden gingen een stuk wijzer huiswaarts.
Cisca van Middelkoop

Boompje kerkhof

Tijdens de Allerzienviering in Concordia op 2 november 2017 werd er gecollecteerd voor het onderhoud van kerkhof en columbarium. Het leek de beheerder en verschillende aanwezigen tijdens de viering een mooi idee om van deze gelden een boom(pje) aan te schaffen en deze op het kerkhof te plaatsen. Zo gezegd, zo gedaan. Afgelopen klusochtend werd een prachtige glansmispel gepoot nabij het strooiveld. Een blijvende herinnering.
Jolanda Jansen – Peters

In Memoriam

Op donderdag 14 juni is in de vroege ochtend overleden **Maria Paulina Johanna (Mimi) Bruggink-van Vught**, op de leeftijd van 93 jaar. Op dinsdag 19 juni was haar uitvaart in het crematorium van Dieren. Dinsdag 3 juli is **Anja van den Heuvel** overleden. Anja was geen parochiaan maar wel zeer betrokken en heeft veel

betekend voor de locatie St. Andreas.

Johanna (Jacoba Maria) Biezeman-Reesink is overleden op 5 juli. De laatste jaren woonde zij op Tolzicht afdeling de 'Deuderick'. Op dinsdag 10 juli was de dankdienst voor haar leven in de Oude- of Pancratiuskerk waarna zij is begraven op ons kerkhof. Op zondag 8 juli is op 79 jarige leeftijd overleden **Jos (Jozef Gerardus) Uiterweerd**. Vrijdag 13 juli was de uitvaartdienst in de Oude- of Pancratiuskerk, na afloop is Jos begraven op ons kerkhof. Heer geef Mimi, Anja, Johanna en Jos de eeuwige rust, en het eeuwige licht verlichte hen. Dat zij mogen rusten in vrede.

Andreashuis

Afgelopen weken zijn de buitenmuren van het Andreashuis enorm aangepakt. Een gespecialiseerd bedrijf heeft de muren gereinigd, de voegen uitgehakt en opnieuw ingevoegd. Een mooie renovering waar het hele Andreashuis van opgeknapt is.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
Secretariaat: maandag en donderdag 9.30-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad Elsje August de Meijer, vz. 431401; Will Krieger, secr. 0573431973; Jan Roes, pm. 490711; Ton Demmers, geb. 491212.

Pastoraatgroep Bertus Haarman, 0573-432407; Clemens Tenholter, 492392; Germaine Wijnands, 06-53227452, Anne Wijffels, 490752; Lenneke Groenevelt, 846657.

PCI: email: joppe@pci12apostelen.nl

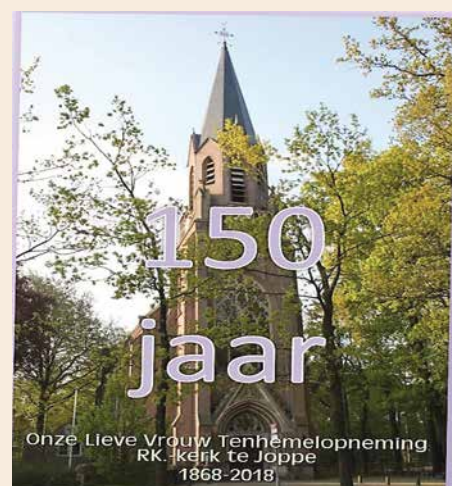
Familieberichten

Gedoopt: Maximiliaan Paul - Maxim - Harkema, zoon van Paul Leo Jan Harkema en Anna-Sophia van Zweden.
Overleden: Margarethe Maria Gemma - Marijke - Windmeijer-van der Arend op de leeftijd van 77 jaar;
Maria Hendrika Johanna - Mieke -

van der Meer-Hanterink op de leeftijd van 72 jaar.

Festiviteiten 150 jaar Kerk in Joppe

De komende maanden vindt er een aantal festiviteiten in het kader van het jubileum 150 jaar Joppe plaats.

15 augustus Maria Tenhemelopneming: wijding Mariabeeld.

Vooraf aan de Eucharistieviering op 15 augustus van het patroonsfeest van Maria Tenhemelopneming zal het bronsplastiek worden gewijd. Het plastiek is ontworpen en gemaakt door de Doesburgse beeldend kunstenaar Pieter Snijders en wordt aangeboden door de Stichting Vrienden

van de Joppekerk. De viering is om 19.00 uur. Het koor is dan terug van vakantie en zal de viering opluisteren.

Presentatie van het Boek

Na de viering op 15 augustus wordt het boek '150 jaar kerk in Joppe', over de geschiedenis van onze kerk en geloofsgemeenschap gepresenteerd. Het boek is geschreven door Froukje Holtrop, kunsthistorica en geïllustreerd met veel foto's. De uitgave van het boek is een initiatief van de stichting Vrienden van de Joppekerk. U krijgt de gelegenheid om een boek, dat u van harte wordt aanbevolen, te kopen. U bent na de viering van harte welkom voor een drankje in en om de pastorie.

Openluchtviering 9 september

Zondag 9 september is het grote feest. We beginnen de dag met een pontificale mis om 10.30 uur op het landgoed 't Joppe, waar de stichtersaandeel van de kerk heeft gewoond. Celebrant is kardinaal W. Eijk en de concelebranten zijn pater John Auping SJ, pastor A. Verwey, pastoor F. Hogenelst en pastoor H. Scheve. Het parochiële koor zal de viering opluisteren. Na de viering is er een feestelijke brunch. Nadere informatie over die dag vindt u in de uitnodiging die nog volgt. Velen hebben lang naar het jubileumfeest toegeleefd en wij hopen van harte dat wij samen met u het 150-jarig jubileum van onze kerk en geloofsgemeenschap mogen vieren. Wij zijn dankbaar voor allen die ons zijn voor gegaan en onze geloofsgemeenschap hebben vormgegeven. We hopen op en bidden voor een vruchtbare toekomst.

Een Waardige Woning

In het afgelopen jaar is er aandacht gevraagd voor het project 'Een Waardige Woning'. Het project van pater John Auping dat wij als geloofsgemeenschap van harte ondersteunen en waardoor wij mensen kunnen helpen in Mexico-stad aan een waardige woning. Woningen die door de aardbeving in 2017 zwaar zijn beschadigd. Met het geld worden woningen hersteld en versterkt tegen nieuwe natuurrampen. In de viering op 9 september willen we pater John Auping SJ een bedrag namens onze geloofsgemeenschap overhandigen.

Zondag 16 september

Op deze eerste dag van de week zal pater Auping voorgaan in de viering en na de H. Mis zal hij ons meer vertellen over het project 'Een Waardige Woning' en over zijn leven en werk in Mexico. U bent van harte welkom!

Film

In de afgelopen maanden heeft oud-parochiaan Theo Marsman filmopnamen gemaakt van de kerk, het kerkhof, mensen geïnterviewd en gebeurtenissen vastgelegd. De film zal worden vertoond in de kerk.

Terugkomviering communicanten

Een verslag van deze viering staat op pagina 16.

Vakantiewens

Vakantietijd; heerlijk uitrusten, lummelen, beeldschermvrij, en jezelf weer opladen.

Voor eenieder die op vakantie gaat, thuis blijft of hier in de omgeving van Joppe zijn vakantie viert, we wensen iedereen een goed verblijf en tevreden weer thuis.

In het zonnetje gezet

Pastor Fons Zandbelt is in het zonnetje gezet door Germaine Wijnands vanwege zijn 80ste verjaardag. Nog van harte en Gods Zegen voor jou en het goede werk dat je binnen onze geloofsgemeenschappen doet. Lees meer op de site.

Koffieochtend

Woensdag 12 september is de eerstvolgende koffie-ochtend in de pastorie. We gaan een film draaien over de reis naar Israël van Godfried Bomans. De laatste keer was de heer Henk van Baalen uit Deventer onze gastspreker. Hij vertelde o.a. ook heel enthousiast over Godfried Bomans, en bood ons deze film aan. Iedereen die goede herinneringen heeft aan de verhalen en anekdotes van

Godfried Bomans zal zeker van deze film genieten. Om 10.00 uur staat de koffie klaar in de pastorie.

Puck Vork

Oktobermaand

In de Rozenkransmaand oktober wordt de rozenkrans gebeden op 4 dinsdagavonden, te weten 2, 9, 16 en 23 oktober om 19.00 uur. Tijdens het bidden worden de zogeheten Blijde, Droevige en Glorievolle Geheimen en Geheimen van het Licht overwogen. Het geeft kracht, ontspanning en een ontmoeting met Maria, de moeder van Jezus. Bidt u mee?

Vertrek Maristen uit Deventer

Vanwege het vertrek van de paters Maristen uit Deventer is aan het eind van de viering op 1 juli de jubileumkaars #150jaarJoppe aan pater Hulshof overhandigd door Germaine Wijnands. Pater Peter Westerman heeft de kaars thuis ontvangen. Ze worden heel hartelijk bedankt voor hun integere bijdrage in onze geloofsgemeenschappen en wij wensen hun Gods Zegen voor de toekomst. Zie de site voor meer informatie.

Ontmoet pater Jan Hulshof

Door zijn lezing 'Aarde, mijn aarde, mijn moeders huis'; geïnspireerd door de Encycliek "Laudato Si" van Paus Franciscus en de publicatie van zijn boek 'Zondag aan de rivier' is er een korte ontmoeting met pater Jan Hulshof, een vriendelijke, wijze, glimlachende man. Het naderend afscheid van zijn rivier de IJssel en de fijne mensen doet hem pijn, maar hij neemt goede herinneringen met zich mee. Zie de site voor de ontmoeting met pater Jan Hulshof.

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457,
rkkerklochem@hetnet.nl

Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en
intenties).

Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).
Redactie: gjaarwerk@kpnmail.nl

Locatieraad Anton Schilderincx, vz., 251115;
Paul Wuts, pm., 460149; Hanneke Vos, secr. 0651755417.

Pastoraatgroep Lucia Doornbos, 280330; Thea van
Huijstee, 258442; Ben Hemmer, 257791.

PCI: email: lochem@pci12apostelen.nl

Alsof de morgen niet bestaat

Dat was de titel van het vierde Oiko-event op 24 juni jl. in het Openluchttheater van Lochem. Onder perfecte weersomstandigheden hebben zo'n 450 mensen genoten van een stuk met inhoud, dat zich afspeelde

in een wijnstreek in Zuid-Frankrijk. Vooraf waren de bezoekers ingedeeld in drie groepen, die elk hun vaste speler moesten begeleiden met het lied 'Leef' en waarbij elke groep een eigen versie had. Tevens leverde Ameezing een mooie bijdrage met onder meer bewerkte liederen van John Rutter en Marco Borsato.

Het door Jan Willem Drost geschreven stuk werd gespeeld door Jan Willem Wesselink, Sharmante Bizabishaka, Margriet Vis, Elleke ter Maat, Farzad Seifikaran, Jacqueline van Dop, Jan Leijenhof en Jan Willem Drost met muzikale ondersteuning van Johan Vaags, Lisanne Alink en Daniëlle Klein Hazebroek, jongerenkoor Ameezing van het Apostolisch Genootschap, muzikaal ondersteund door Niels Wiegman. Voor het decor en de regie tekende Sander van Voorst.

Vredesweek 2018

Iedereen kan iets voor de vrede doen! Met die gedachte organiseert PAX elke derde week van september de nationale Vredesweek. Van 15 tot en met 23 september komen duizenden mensen in actie voor vrede tijdens de Vredesweek 2018. Het thema dit jaar is 'Generaties voor Vrede'.

Vorig jaar begon de Vredesweek in Lochem onder het motto 'Wandel voor Vrede' met een inspirerende wandeling door Lochem die voor veel enthousiaste reacties zorgde. Reden genoeg zo'n wandeling dit jaar weer te doen. De wandeling is op zaterdagmiddag 15 september en begint om 13.30 uur in het Stadhuis. Onze St. Josephkerk is opgenomen in de route. In de kerk krijgen de wandelgroepen – net als op de andere locaties die worden aangedaan – een inspirerende tekst mee. De tekst nodigt uit daar met andere wandelaars van gedachte over te wisselen. In de kerk is ook de mogelijkheid een kopje koffie of thee te drinken en een kaarsje op te steken.

En er gebeurt meer dan wandelen, veel meer. Verschillende organisaties, religieus en niet-religieus, organiseren verschillende vredesactiviteiten zoals een expositie, een gezamenlijke maaltijd, een gespreksavond en ontmoetingen tussen jong en oud. Het thema 'Generaties voor Vrede' zal vanuit uiteenlopende invalshoeken creatief worden uitgewerkt.

Vrijwilligersdag

Op zondag 16 september is er weer een vrijwilligersdag! De vrijwilligers vervullen een heel belangrijke rol in onze geloofsgemeenschap en verdienen het om af en toe in het zonnetje te worden gezet. De dag start om 10.00 uur in onze kerk met een familieviering. De verdere invulling blijft nog even een verrassing, maar er is alle reden de dag alvast in uw agenda te zetten. Alle vrijwilligers zijn van harte uitgenodigd. Ook de partners zijn van harte welkom!

Open Monumentendag

Op 8 september 2018 neemt de St. Josephkerk voor het eerst deel aan de Lochemse Open Monumentendag.

Eigenlijk is het vanzelfsprekend dat we ons kerkgebouw openstellen voor bezoekers, want als geloofsgemeenschap maken we deel uit van de samenleving. In een katholieke kerk is heel wat te zien, te ervaren en te vertellen over de inrichting, de sfeer, de voorwerpen en de afbeeldingen zoals de kruiswegstaties.

Ook onze Maria- en doopkapel met het mozaïek en de gebrandschilderde ramen van Henk Carlier zijn bijzonder en zeer de moeite van het bekijken waard. Vragen van bezoekers zullen met alle plezier worden beantwoord.

Iedereen is op zaterdag 8 september van 11.00 tot 17.00 uur van harte welkom aan de Nieuweweg 18 in Lochem.

'Zon op onze St. Josephkerk'

Op het dak van onze kerk worden binnenkort zonnepanelen geplaatst. Dat geeft u de mogelijkheid deel te nemen aan een project voor het genereren van duurzame elektriciteit. Met niet al te hoge investeringen kunt u zo een bijdrage leveren aan de verduurzaming van de wereld.

Op 3 september (van 19.30 uur tot 21.00 uur) is er in onze St. Josephkerk een bijeenkomst, waar u alle gewenste informatie kunt krijgen en waar wordt uitgelegd hoe het project werkt. Verdere informatie is op pagina 11 van deze *Onderweg* te vinden.

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735.
ggchirstuskoningvorden@gmail.com
Secretariaat: dinsdag 9.00-12.00; donderdag 9.00-10.30.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad Huub Winkeler, vz., 0573-472294; Herman Peters, secr., 520452; Paul Zents, pm., 556723.

Pastoraatgroep Jaap Harmsen, vz., 553050; Ans Heuveling, secr., 552267; Carin Fransen, 552322; Gerard Eijkelkamp, 552914.

PCI: email: vorden@pci12apostelen.nl

Op het moment dat ik deze bijdrage voor *Onderweg* schrijf is het heerlijk zomerweer. Hopelijk is dat ook het geval als u deze bijdrage leest. In de zomer neemt alles en iedereen een beetje gas terug. Hopelijk is u dat ook gegund. Maar een aantal zaken gaan natuurlijk wel gewoon door. Of sterker nog, veranderen gewoon door.

Zoals bijvoorbeeld de samenstelling van het parochiebestuur en de samenstelling van onze locatieraad. Allereerst de complimenten aan Huub Winkeler die per 1 juni 2018 tot het parochiebestuur is toegetreden. Huub heeft daar als bestuurslid de portefeuille "personeelsbeleid en vrijwilligers" op zijn schouders genomen. We wensen Huub veel succes en danken hem voor zijn bewezen diensten als voorzitter van onze locatieraad.

Wat dat laatste betreft: Huub stopt met dat voorzitterschap per 31-12-2018. Dat vinden we natuurlijk heel jammer. Maar het goede nieuws is: we zijn in gesprek met een opvolger. Zodra er meer bekend is zullen we u informeren.

Wat ook gewoon doorgaat zijn de wekelijkse vieringen. Nou ja "gewoon", zo vanzelfsprekend is dat niet aangezien we helaas worden geconfronteerd met een volle ziekenboeg. We doen er alles aan om alle vieringen gewoon door te laten gaan. Maar garanderen kunnen we dat niet. Dan bent u alvast op het onverhoopte uitvallen van een viering voorbereid... Wat die vieringen betreft. Ik breng nog even onder uw aandacht de laatste zondag van de maand. Met ingang van september is er op de laatste zondag van de maand geen viering maar een samenkomst. "Samenkomst", dat is een ruim begrip. En dat is ook de bedoeling. We komen dan bij elkaar om op een "informele" wijze ons geloof te beleven. Dat zal meestal in het parochiezaaltje zijn. Dat kan met woord en gebed, maar dat kan ook heel iets anders zijn. Zoals

bijvoorbeeld de eerste samenkomst op zondag 30 september. Die samenkomst wordt verzorgd door iconenschilder Hennie Oude Middendorp. Hij geeft dan uitleg over de religieuze en de kunstzinnige aspecten van iconen. Van harte aanbevelen.

En als we nog iets verder vooruit kijken. Op 30 oktober houden we onze jaarlijkse parochieavond.

Dat wordt dit keer geen traditionele parochieavond. Sterker nog, we hebben (als dat gaat lukken) een bijzondere verrassing voor u "in petto". Houdt deze avond dus vrij in uw agenda! Het is volop zomer en velen van u zijn dan "onderweg". Dat gold ook voor enkele leden van onze geloofsgemeenschap die (tezamen met andere parochianen) een voetreis naar Santiago de Compostella hebben gelopen. Uit de verhalen maak ik op dat het een mooie en inspirerende tocht is geweest. Zie blz. 8. Zo'n reis hoeft natuurlijk niet iedereen te ondernemen. Maar u allen wordt vanaf deze plek wel een mooie en inspirerende zomer toegewenst.

Namens de locatieraad en pastoraatgroep *Jaap Harmsen*

Overleden

Op zondag 20 mei, Pinksteren, overleed **Marie Huitink** op de leeftijd van 84 jaar. Op 26 mei was de uitvaart in de Christus Koningkerk in Vorden, waarna zij werd begraven op de Algemene begraafplaats in Vorden. Moge zij rusten in vrede.

Verhuizing basisschool 'De Vordering'

Na 43 jaar basisschool te zijn geweest gaat "Katholieke Basisschool De Vordering" verhuizen naar het Hoge. Zij zal dan haar intrek nemen bij de Christelijke basisschool 'Het Hoge'. Na deze samenvoeging van school Het Hoge

en De Vordering zullen zij onder één naam verder gaan, namelijk 'De Hoge Voorde' en is er een nieuwe oecumenische school.

De Vordering is 43 jaar buur geweest van de Christus Koning Kerk en dat is toch een hele tijd. Een periode die zich niet laat uitwissen, waarin veel gebeurd en gedaan is en die zelf een historie opgebouwd heeft. Op dit moment telt de school nog 125 leerlingen. En zoals het met goede burens gaat, neem je uiteraard ook afscheid.

Op maandagmiddag 9 juli j.l. togen Ans Heuveling en Gerard Eijkelkamp, namens de pastoraatgroep en locatieraad, naar de Vordering om afscheid te nemen, te danken en ook om 125 ijsjes uit te delen aan de leerlingen. Voor de leerkrachten was er een balpen met inscriptie. Tijdens het afscheid bleek ter plaatse dat men midden in de verhuizing zit en dat het een hele toer wordt om alles wat nodig is op het Hoge weer een plekje te geven. Dat betekent uiteraard dat er keuzes gemaakt moesten worden van wat nemen we wel, en wat nemen we niet mee. Voor de directeur van de school, Berryl Grob, en haar team een hele uitdaging. Tijdens het gesprek kwam naar voren, en ook leuk om het te vermelden, bleek dat Gerard Oosterlaken de enige leerkracht is die vanaf het begin betrokken is geweest bij de basisschool de Vordering. Wij, locatieraad en pastoraatgroep, wensen de leerkrachten een hele mooie en voorspoedige toekomst toe.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo; 0545-271383;
info@parochie-borculo.nl;
Secretariaat: woensdag 10.00-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL35RABO0309119510 (algemeen);
NLO3RABO0309105439 (kerkbijdragen);
Redactie: frank.elschot@gmail.com

Locatieraad Jan Verwoolde, geb., 271761; Harry Essink, secr.
074 3492549; Ubald Wendels, pm., 273827.

Pastoraatgroep Annette Franck, 473360;
Riky ten Thije, 272361;

PCI: email: borculo@pci12apostelen.nl

De Toekomst

Iedereen weet inmiddels wel dat er een groot priestertekort is en dat we in onze parochie één pastoor hebben die, samen met de twee pastoraal werkers, 14 geloofsgemeenschappen onder zijn hoede heeft. Dat is, met dank aan alle emeriti en eigen werkgroepen die een groot deel van de vieringen voor hun rekening hebben genomen, een heel aantal jaren goed gegaan. Het afgelopen jaar hebben we gemerkt dat de veel te grote werkdruk zijn tol begint te eisen. Pastoor Scheve heeft gezondheidsklachten en wordt gedwongen zijn werkzaamheden te minderen. Ook pastoraal werkers Marga Engelage en Jaap van Kranenburg moesten pas op de plaats maken en hebben hun werkzaamheden voor een aantal maanden neergelegd. Allereerst wensen we hen natuurlijk een heel spoedig herstel toe. En we hopen dat ze hun werkzaamheden in de parochie weer op kunnen pakken. Maar dat dit niet meer op de oude manier kan gaan, moge duidelijk zijn. Er moet iets veranderen. Om het pastoraal team te ontlasten zullen een aantal veranderingen op zeer korte termijn worden doorgevoerd. De eerste verandering is inmiddels bekend. Het pastoraal team zal niet meer bij twee vieringen op één dag voorgaan. Dat betekent dat alle zondagochtendvieringen in de parochie voortaan op hetzelfde tijdstip kunnen beginnen. Dat is om 10.00 uur. De tweede verandering is dat de ochtendvieringen door de week niet meer haalbaar zijn en komen te vervallen. In onze kerk werd de viering op de laatste dinsdagochtend van de maand door een trouwe groep kerkgangers bezocht. Zij hebben op dinsdag 26 juni samen met pastoor Scheve de laatste viering gehouden. Voor alle duidelijkheid: de vieringen in het Andrienshuis op de eerste vrijdag van de maand zullen, zolang het nog mogelijk is, wel doorgang

vinden. Deze vieringen zullen worden voorgedaan door emeriti of door de werkgroep. Ook op woensdagochtend is de kerk geopend van 10.00 uur tot 11.30 uur, waarbij om 10.15 uur gelegenheid is de rozenkrans te bidden. Verandering nummer drie betreft de ziekenzalving. In onze kerk was de afgelopen jaren de gezamenlijke ziekenzalving tijdens de bezinningsdag. Dat is dit jaar helaas voor het laatst geweest. De ziekenzalving zal voortaan per cluster geschieden. Borculo vormt een cluster met Ruurlo, Hengelo en Keijenborg. Hoe dit alles er precies uit gaat zien hoort en leest u t.z.t. in de kerk en *Onderweg*.

Dan verandering nummer vier: U hebt vast al gemerkt dat er niet meer elke week een viering kan worden aangeboden in eigen kerk. Er zal hoe dan ook meer samen gevierd gaan worden. In de eerste plaats met Ruurlo, maar soms ook per cluster en een enkele keer met alle 14 geloofsgemeenschappen samen. Maar moet dit nu allemaal? Kunnen we niet gewoon doorgaan zoals het al decennia lang gaat?

De mensen van de pastoraatgroep en de locatieraad hebben, onder leiding van Herman Agterhoek, samen met de andere geloofsgemeenschappen, gediscussieerd over de toekomst van de kerk. Want uiteindelijk speelt in alle geloofsgemeenschappen hetzelfde. Het aantal kerkgangers loopt terug en het is erg moeilijk om voldoende vrijwilligers te vinden. In geen enkele geloofsgemeenschap staan mensen te juichen om de kerkdeur dicht te doen om vervolgens in een andere kerk naar een viering te gaan. Het is ons mensen eigen om vast te houden aan het vertrouwde, want elke verandering brengt een stukje verlies met zich mee. Maar we hebben ook geconcludeerd dat de huidige weg op termijn een doodlopende weg zal blijken te zijn. De toekomst heeft ons bijna ingehaald en willen we de kerk

levensvatbaar houden, dan ontkomen we niet aan verandering. We hebben domweg geen keuze, we moeten een andere manier van kerkzijn vinden. Daarom gooien we het roer (ietsjes) om en gaan samen met het kerkbestuur en hopelijk straks weer een gezond pastoraal team weer volle kracht vooruit!

Inloopavond

We realiseren ons dat u wellicht vragen heeft over de toekomst. Op dinsdagavond 25 september houden we een inloop avond bij het KJ gebouw. Tussen 19.00 uur en 21.00 uur bent u vrij om binnen te lopen en vragen te stellen, ideeën in te brengen of te discussiëren over de toekomst van onze kerk. Iedereen is van harte welkom!

Startviering

Op **23 september om 10.00 uur** is er een gezamenlijke Startviering met alle kerken uit Borculo in het Galgenveld. Het thema van de bijeenkomst is dit keer 'Ontmoeting'. Er is dat weekend geen viering in onze eigen kerk, dus een mooi moment om eens anderen te ontmoeten. Het Borculo's Mannenkoor neemt het muzikale deel voor haar rekening. U bent van harte uitgenodigd!

Misintenties

11 aug. Ellie Venderbosch-Bonnes. Miep en Wijnand Wevers. Gerda Heuten-Polman. Jan en Marietje Niesink. Jan Schneider. **18 aug.** Frans Jansen, jaargedachtenis. Hetty van Aken-Beerten. Theo en Mina Jansen, Gerda Heuten-Polman, Miep en Wijnand Wevers, fam. ter Woorst-Kerkemeijer, fam. Geerlids en Ottenschot, fam. Pelgrum, Theo en Riek Verheijen, Harrie en John Hendricksen. Jan en Paul Belterman, Herman Beerten, Jan Schneider. **26 aug.** Frans Jansen, Jan Schneider. **15 sept.** Truus Dibbelink-Wegdam, Miep en Wijnand Wevers, fam. ter Woorst-Kerkemeijer, Willem en Marietje Dute en kinderen, Harrie en John Hendricksen, Jan en Paul Belterman. Jan Schneider. **30 sept.** Jan Schneider. Frans Jansen.

Familieberichten

Op 30 mei is overleden **Miep Wevers ter Woorst**, de uitvaartviering en begrafenis was op 4 juni.

Op 3 juni is overleden **Gerda Heuten-Polman**, de uitvaartviering en crematie was op 7 juni.

Op 29 juni is overleden **Jan Schneider**, de uitvaartviering en begrafenis was op 6 juli.

H. Willibrord-Ruurlo

Groenloseweg 1; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
rkkerkruurlo@live.nl
Secretariaat: dinsdag 9.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of
NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).
Redactie: f.kasteel@hetnet.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Lilian Beeks, secr. 452845; Theo te Brake, pm., 453511;
Tonnie Arink, 452823; Harry Kasteel, 452492; Anny Strijker,
452652; Jos Rouwhorst, 453251; Grietje Weenk, 454768.

PCI: email: ruurlo@pci12apostelen.nl

Het sponsorproject van de Rabobank

Beste mede parochianen. „Hart voor de Achterhoek” is weer voorbij. Woensdag 13 juni is de uitreiking geweest op het terrein van vv Ruurlo. Bij binnenkomst kreeg elke deelnemer een envelop welke niet eerder geopend mocht worden voordat dit gezegd werd. Met een kop koffie of een glaasje werd er onderling druk gepraat hoeveel de opbrengst wel niet geworden was. De spanning liep op deze manier leuk op. Eindelijk was het dan zover en mochten de enveloppen geopend worden. Wij hebben als stichting € 607.01 ontvangen. Een mooi bedrag, maar toch iets minder dan 2017. Hartelijk dank aan alle mensen die gestemd hebben op „Stichting Behoud Willibrorduskerk Ruurlo”

Willibrordkerk Ruurlo

Een oude kerk moet je goed onderhouden. Zeker onze Cuyperskerk. Dat hebben we steeds gedaan. Maar nu is het echt weer tijd voor een renovatie. Door terugloop van onze inkomsten waren we genoodzaakt om andere activiteiten te organiseren die geld “in het laatje brengen”. Een actieve evenementencommissie heeft allerlei ideeën aangeboden. Het allereerste evenement is: Zondagmiddagconcert 12 AUGUSTUS 2018 met een optreden van Ernst-Daniël Smid en dochter Coosje (bekend van Voice of Holland). Kaarten zijn verkrijgbaar bij the Readshop en Everwennink in Ruurlo. Wij hopen de kerk vol te krijgen. Het

volgende evenement is een diensten/goederenveiling op zondag 14 oktober 2018. Verschillende diensten en goederen zijn al aangeboden. Een website is inmiddels “in de lucht”. Daar worden de artikelen/diensten op gezet waarop geboden kan worden. U kunt ons nu al bereiken op die website: www.behoudwillibrordkerkruurlo.nl Daar kunt u alles over de activiteiten vinden en andere wetenswaardigheden. Wij hopen op een grote opkomst op zondag 12 augustus. De kerk is vanaf 13.30 uur open. Het concert begint om 14.00 uur.

Eerste Heilige Communie 2018

Zondag 3 juni was de grote dag voor de communicantjes van Borculo en Ruurlo. Op pagina 17 leest u meer hierover.

Familie berichten

Op 22 juni overleed **Johannes Martinus Hoeks** in de leeftijd van 87 jaar. De uitvaartviering was zaterdag 30 juni 2018 in de R.K. Willibrorduskerk te Ruurlo. De crematieplechtigheid vond plaats in het crematorium te Haarlo. Op 2 juli overleed **Francisca Theodora Bokstart-Vrieze** in de leeftijd van 80 jaar. De crematieplechtigheid vond plaats op 7 juli 2018 in het crematorium de Slangenburg te Doetinchem.

Oecumenische vieringen

De komende periode staan er een aantal oecumenische vieringen gepland. U wordt allen van harte uitgenodigd om deze vieringen bij te wonen. Op 12 augustus a.s. is er om 10.00 uur een tentviering op het marktplein naast de Dorpskerk. Deze viering wordt gehouden ter gelegenheid van de Pompdagen. Voorgangers zijn Wil Matti en S. Bijzet uit Zutphen. Het thema van de viering is nog niet

bekend op het moment dat de kopij voor *Onderweg* ingeleverd moet worden.

De voorbereidingsgroep komt eind juli bij elkaar om invulling te geven aan de viering. Zij gaan hun best doen om er een mooie bijeenkomst van te maken. Vanzelfsprekend is er na de viering gelegenheid om elkaar te ontmoeten onder het genot van een kopje koffie.

Senioren dag 2018

Op dinsdag 2 oktober zal er weer een senioren dag gehouden worden. De dag begint om 10.00 uur met een Eucharistieviering. Daarna wordt u verwacht bij de Tapperij. Hier zullen we de maaltijd gebruiken en zal een optreden worden verzorgd door de “Sotte Sussen”. De dag eindigt rond 16.00 uur. U ontvangt nog een persoonlijke uitnodiging van uw wijkcontactpersoon. Maar houdt deze dag alvast vrij. We hopen op een heel gezellige dag! De vrijwilligers van de bezoekgroep zien u heel graag op 2 oktober.

Anny Strijker

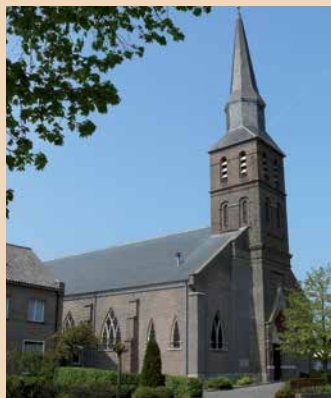
Ziekenzondag

Op 9 september is er een oecumenische viering in de Dorpskerk i.v.m. Ziekenzondag. Het heeft wat tijd gekost om een geschikte datum te vinden. Het is 9 september geworden en de viering begint om 10.00 uur. De voorgangers zijn Ds. Gaastra en dhr. Jan Vreman.

Taizéviering

Op 13 oktober a.s. is er om 19.00 uur in de heringerichte Dorpskerk een Taizéviering. U bent gewend dat de Taizévieringen worden gehouden op de eerste zaterdag van de even maanden. Voor oktober maken wij graag een uitzondering vanwege de openingsactiviteiten in de Dorpskerk. Mocht u nog niet eerder een Taizéviering hebben bezocht, is het goed om te weten dat wij voorafgaand aan de viering (vanaf 18:30 uur) de gelegenheid bieden om de mantra's en liederen te oefenen. Zo kunt u makkelijker meezingen en zult u merken dat de teksten nog beter bij u binnen komen. Tijdens de viering van 13 oktober a.s. wordt de muziek verzorgd door Wim Tibben en Herman van Vleuten, beiden op gitaar. Het oefenen van de mantra's en liederen gebeurt onder leiding van Gerrie van der Horst.

Namens De Raad van kerken

H. Willibrord - Hengelo

Spalstraat 38; 7255 AD Hengelo (Gld.); 0575-461275;
info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl
secretariaat: woensdag 14.30 – 15.00 uur.
Rekeningnr.: NL85RABO0121392570;
NL82RABO0119538857 (kerkbijdragen);
Redactie: louse50@live.nl, henk@roes-po-advies.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Frans Geurtsen, vz en pm., 462945; Henk Roes, secr. 461061;
Theo Keurentjes, 464247; Ans Schabbink, 462570;
Gerald Veldscholten, 463482.

PCI: email: hengelo@pci12apostelen.nl

50 jaar terug in de tijd

Twee paters uit die tijd, stelden voor om een dameskoor op te richten. In de maand januari werd er altijd een “misweek” gehouden, en naar aanleiding daarvan, is het begonnen om wat rond te vragen of er belangstelling voor was. Zo hebben zich wat dames aangemeld en konden ze repeteren op “het Kervel” met twee zusters van Clarissen, waarvan alleen zuster Helena naar buiten mocht. De organiste, ook van “het Kervel” zat op een gesloten afdeling en was alleen te horen vanachter een wand. Bea Joly- van Aken, een van de dames die zich ook had aangemeld, had een dochtertje Sonja van twee jaar en ging mee met moeder als ze moest oefenen.

De dames konden alleen zingen op doordeweekse dagen bij rouw en trouw en misschien nog andere gebeurtenissen. Op de zaterdag en de zondag namen de heren het voor hun rekening. Het was toen nog geen gemengd koor, dat was duidelijk. Na ongeveer twee jaar, begon het bij de heren wat minder te worden met het aantal leden en werden toch zo langzamerhand, de dames gevraagd hen bij te staan en zelfs samen te repeteren. Dat ging heel goed samen. In een vergadering van 6 juni in 1968, o.l.v. pastoor Reckers, is het fusie-voorstel aan de orde gekomen en met algemene stemmen aangenomen.

In het begin is besloten dat de dames 1x in de 14 dagen een zondagviering mochten verzorgen. Ook was het ooit een beslissing dat wanneer een koorlid 65 jaar werd, hij of zij, het koor moest verlaten, waarschijnlijk omdat de stem dan niet meer zo zuiver kon zijn om nog goed te kunnen zingen.

Inmiddels bestaat ons gemengde koor nu 50 jaar en zijn wij nog met 28 leden. Vele zijn ons voorgedaan na lange tijd lid te zijn geweest. Organisten van voorgaande jaren kunnen wij ons nog herinneren als, dhr. ten Hoeve, Jozef Arends, Ron Holtslag,

Marijke Doekes en Jan Tijdink. Ook Ernest Koers heeft ons jaren bijgestaan tijdens rouwdiensten in onze kerk en nu kunnen we altijd een beroep doen op mevr. Florence Kievits, waar we heel blij mee zijn. Maar ook vele dirigenten kunnen we ons herinneren zoals, Leo Ruesen, Jan Tijdink, Teun Wissink, Jan Idink en Frans Konincks. Ons koor bestond toen nog uit zo'n kleine 40 leden. Toen Jan Tijdink niet meer kon, heeft organist, Rob Mullink, het overgenomen en nog jaren met Jan Idink, als dirigent, ons koor bijgestaan. Inmiddels is Rob Mullink al weer jaren onze organist en dirigent tegelijk en dat bevalt heel goed. Hij is trots op ons koor en wij zijn trots op hem en doen steeds weer ons uiterste best.

Wekelijks oefenen wij op de maandag-avond van 18.45 uur tot 20.15 uur. Wij studeren nieuwe missen en onze vaste gezangen in en soms nog eens wat extra's voor als we gevraagd worden voor iets bijzonders in onze omgeving. Zo rond

de kerstdagen worden we nog wel eens gevraagd om te zingen tijdens een kerstviering van een of andere vereniging uit ons dorp. Tijdens de starterszondag en de oecumenische vieringen, zingen we samen met de Cantorij van de Remigiuserkerk.

Ongeveer twee keer per jaar zingen we in het Slingeland-Ziekenhuis in Doetinchem. Er wordt dan extra geoefend om er een mooie viering van te maken. Ieder jaar, in de maand november, vieren we het feest van onze patroonheilige St. Ceccilia. We zingen dan ons mooiste lied en maken er een gezellige dag van. De jubilarissen, waar we er al vele van hebben, worden op die dag in het zonnetje gezet en gehuldigd met een St. Gregorius-speldje en een oorkonde. Wij zijn daar trots op en het wordt dan ook bijzonder gewaardeerd. Natuurlijk hopen wij nog vele jaren door te kunnen gaan met ons koor, juist omdat we het met zoveel plezier doen. Nieuwe leden zijn van harte welkom en worden met open armen ontvangen. Zij zullen zich zeker thuis voelen in de groep van onze zangers en zangeressen. Wij gaan er een mooi feest van maken en hopen er samen met onze parochianen en belangstellenden een blijvende herinnering aan te geven dat we 50 jaar bestaan. Een commissie, bestaande uit vier koorleden, zijn druk in de weer om er een mooie dag van te maken en U allen mee te laten genieten van ons jubileum.

Graag zien wij u op 9 september 2018 in onze St. Willibrorduskerk waar een mooie viering gezongen gaat worden en na afloop gelegenheid is om ons te feliciteren met ons 50 jarig jubileum met natuurlijk een heerlijk kopje koffie of thee met iets lekkers erbij ter gelegenheid van ons jubileum. GRAAG TOT ZIENS namens de feestcommissie.

H. Johannes de Doper - Keijenborg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg; 0575-461314,
Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijenborg)
NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
Redactie: hannieankersmit@hotmail.com
Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06-10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

Rob Besselink, 462882; Hans Limbeek, 0314-641546,
Dini Compas-Nijenhuis, 06-40594236;
Annie Stapelbroek, 0314-641477

PCI: email: keijenborg@12apostelen.nl

Bereikbaarheid Sint Jan de Doper

Het parochiesecretariaat is geopend op donderdagmorgen van 10.30 – 11.00 uur. Telefoon 0575-461314. Voor spoedgevallen bij een overlijden of spoedbediening belt u de parochiewacht. Telefoon 06 10 31 96 38. Contactpersoon voor Zelhem: De heer J. Waalderbos, Zonnebloemstraat 43, 7021 ZA Zelhem, tel. 0314-623809.

Stichting R.K. Begraafplaats Keijenborg:

Contactpersoon: Mevr. J. Lamers
tel. 0575 – 464162, email:
begraafplaatskeijenborg@hotmail.com;
website www.begraafplaatskeijenborg.nl

Parochiële Caritas Instelling:

secretariaat Fons Lamers, Kroezerijweg 8, 7256 KR Keijenborg.

Overledenen

Op 15 mei 2018 is overleden **Annie Jansen-Cornelissen** in de leeftijd van 92 jaar.

Op 24 mei is overleden **Riek Seesing-Haggeman** in de leeftijd van 93 jaar.

En op 26 juni is overleden **Wim Mullink** in de leeftijd van 86 jaar.

Dopen

Aanmeldingen voor het dopen graag via het secretariaat van de HH. Twaalf Apostelen. Email: secretariaat@12apostelen.nl
De doopdata kunt u vinden in *Onderweg*.

Communie thuis ontvangen

Mensen die ziek zijn of om andere redenen niet in de kerk kunnen komen kunnen de communie ook thuis ontvangen. Men kan zich hiervoor opgeven bij Hannie Ankersmit. Telefoon 0575 – 463042, mail: hannieankersmit@hotmail.com

Verhuisd?

Dan graag het nieuwe adres doorgeven aan de geloofsgemeenschap St. Jan de Doper. In verband met de wet op de privacy mogen instanties geen nieuwe adressen meer doorgeven aan onze kerkadministratie.

Wilt u daarom bij verhuizing uw nieuwe adres doorgeven aan het secretariaat van onze geloofsgemeenschap, Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg. Of per e-mail aan: hannieankersmit@hotmail.com

Maria Tenhemelopneming

Op woensdag 15 augustus is er om 19.00 uur een woorddienst, die in het teken zal staan van Maria. De Werkgroep zal daarin voorgaan in samenwerking met de Mariawerkgroep. Het parochiekoor zal de zang verzorgen.

Secretariaat gesloten

In de vakantieperiode van 19 juli t/m 23 augustus zal er op dondermorgen geen spreekuur zijn. Vanaf donderdag 30 augustus kunt u weer terecht van 10.30 – 11.00 uur. U kunt wel gebedsintenties opgeven door een briefje in de brievenbus te doen. Deze intenties worden dan wel door ons verwerkt.

Parochiële startviering 2018 – Deel je kerk

Het is een traditie geworden dat we op

de eerste zondag van september een Parochiële Startviering organiseren. Twee jaar geleden kwamen we samen in Zutphen en vorig jaar in Lochem. Dit jaar houden we de Parochiële startviering in de St. Jan de Doper in Keijenborg, één van de kerken van het cluster Quattor. Om 10.00 uur vindt er een feestelijke Eucharistieviering plaats, voorgegaan door het Breed Pastoraal Team. De Schutterij St. Jan met vendelzwaaiers begeleiden de binnenkomst en zijn aanwezig tijdens de Eucharistie. De koren van het cluster Quattor, waartoe Borculo, Hengelo, Keijenborg en Ruurlo behoren en het koor uit Brummen zal o.l.v. Cisca van Middelkoop de viering muzikaal opluisteren. Het zal een viering worden waarin we samen zingen, samen bidden. De parochiële startviering begint om 10.00 uur en na afloop is er gelegenheid elkaar te ontmoeten tot 12.30 uur. Op pagina 5 en de bijgaande flyer leest u hier meer over.

Wij hopen vele parochianen op ZONDAG 2 SEPTEMBER 2018 te mogen begroeten en te ontmoeten.

Eerste Heilige Communie

Zondag 27 mei 2018 hebben 11 kinderen uit de geloofsgemeenschappen in Keijenborg en in Hengelo de Eerste Heilige Communie ontvangen. Op pagina 17 leest u hier meer over.

Vervolg Baak

Gebedsintenties

Za. 11/8: Jgt. Henk Mentink, Jgt. Bertus Heijntink. **Zo. 26/8:** Antoon en Johan Janssen, Marijke Hebben, Jgt. Lena Heijntink Jan en Gretha Janssen- Bosman. **Zo. 9/9:** Ouders Harmsen-Ovink, ouders Helmink-Boerkamp, Zuster Bernadino Helmink. **Zo. 23/9:** Fam. Hendriks-Hermesen, Ouders van Leussen-Wolbrink, Ouders Schooltink-Kroesen, Theo en Ben, Ouders Roordink-Borgonjen, Wim Driever, Ouders Dashorst-Brink, Jgt Jos Hermesen, Jgt. Gradus Lichtenberg, Jgt. Egbert Brink. **Za. 29/9:** Wim Driever, Marijke Hebben. **Zo. 7/10:** Theodora Jahanna Driever-Masslink.

Gebedsintenties voor elke viering: Chris te Stroet. Dhr. Hebben, Mevr. Geurts-ter Horst, Mevr. Berns-Schutte, Henk Mokkink, Gerard Spijkers.

Gebedsintenties voor eenmaal per maand: Mevr. Hebben-Smit, Teun en Marie Eliesen-Hendriks, Ouders van Leussen-Schooltink-Bosman, Fam. Heijntink, Fam. Veenhuis-Zents, Ouders Schoenaker-Janssen, Fam. Teunissen-Schooltink, Jos en Bets Hermesen-Goris.

H. Martinus - Baak

Wichmondseweg 17, 7223 LH Baak; 0575-441291;
martinusbaak@kpnmail.nl

Secretariaat: 1e en 3e donderdag van de maand
9.00-9.30 uur;

Opgave gebedsintenties buiten openingstijden secretariaat:

Bennie Stapelbroek: 491060 of Ans Berendsen: 441920.

Rekeningnr.: NL96RABO0304501697

Redactie: antoonmentink@chello.nl

Locatieraad/pastoraatgroep Berna Lamers, 441244;

berna.lamers@gmail.com; Arnold Wolbrink, 441206;

Petra Weel, 06 12536049

PCI: email: baak@pci12apostelen.nl

Koffiedrinken

Na de oogstdankviering op 18 augustus is er koffie en thee drinken. Op ziekenzondag 9 september en op zondag 7 oktober is er koffie en thee drinken.

Aanvangstijd zondagvieringen

We hebben de laatste jaren op zondagochtend om 9.30 uur gevierd, blijkbaar is dat voor velen een gunstige tijd. Op verzoek van velen gaan we vanaf augustus weer om 9.30 uur vieren.

Einde weekendvieringen

Zoals iedereen weet wordt al langer gesproken over de toekomst van onze kerken en ook over de toekomst van onze kerk in Baak. In het verleden waren de kerken vol met meerdere vieringen per weekend met voor elk dorp een eigen pastoor. Tegenwoordig is er één keer in de 14 dagen een viering in Baak, het pastoraal team bestaat uit drie personen, waarvan één pastoor, voor 14 geloofsgemeenschappen.

Het kerkbezoek loopt terug en het is moeilijk om vrijwilligers te krijgen voor allerlei taken. Dat is niet alleen in Baak zo, maar ook op meer plaatsen in de parochie.

In parochieverband is tijdens diverse parochie- en informatieavonden door de pastoraatgroepen en locatieraden daarover gesproken en er zijn door verschillende geloofsgemeenschappen toekomstplannen gemaakt. Zo ook in Baak.

Een paar jaar geleden is gesproken over kerksluiting en een andere invulling van de kerk als gebouw. Behalve als plaats voor vieringen heeft het kerkgebouw in Baak ook een andere functie, als plaats van samenkomst voor de dorpsgemeenschap. Samen met de stichting 'de Parel van Baak'

wordt geprobeerd vast te stellen of die alternatieve invulling mogelijk is. Dit traject loopt nog.

Op 24 mei kwamen alle locatieraden en pastoraatgroepen van het parochieverband bij elkaar waarbij ons een spiegel werd voorgehouden. De tijd is veranderd. Vroeger was het geloof geïntegreerd in de samenleving, we hadden bijvoorbeeld een katholieke basisschool, de KPO en de ABTB.

Van de kerkelijke aanwezigheid in de samenleving is alleen de parochie nog over. Die parochie is enorm veranderd. De vieringen worden wel voortgezet, maar minder vieringen met veel minder kerkbezoekers. We moeten vaststellen dat de oude parochie voorbij is en niet meer terug zal komen. Als we om ons heen kijken zien we dat er geen jonge mensen bijkomen, de kerk vergrijsd.

Het pastoraal team en de vrijwilligers verrichten vele taken en worden zwaar belast. Te zwaar belast. Zoals velen van u weten zijn Marga Engelage en Jaap van Kranenburg ziek. Ook de gezondheid van de pastoor is niet optimaal, hij werkt zo goed als dat gaat. De overige voorgangers van het breed parochieel team en de lokale vrijwilligers worden ook zwaar belast. We willen niet dat er nog meer mensen omvallen en willen zelf de regie houden. De realiteit is dat het een aflopende zaak is.

Het parochiebestuur en de pastoraatgroep en locatieraad van Baak hebben in samenspraak het moeilijke besluit genomen om een volgende stap te maken.

Per 1 januari 2019 stoppen de weekendvieringen in deze kerk.

De kerk wordt nog niet aan de eredienst onttrokken.

Dat wil zeggen dat er bijvoorbeeld nog wel uitvaarten mogelijk zijn.

Het lukt niet meer om het bestaande

te behouden voor Baak, er zullen geen vieringen op zaterdag of zondag meer zijn.

Hoe kunnen we wel samen kerk zijn, samen gemeenschap zijn?

Door elkaar te blijven ontmoeten, met elkaar te bidden, met elkaar de Heilige Schrift te openen, eruit te lezen en ons daardoor te laten inspireren. Ook kunnen we er voor elkaar zijn door om te zien naar anderen in onze omgeving, door zieken te bezoeken.

Dit is nog niet ingevuld. Maar we willen vooruit kijken. De komende tijd wordt er over nagedacht op welke manier in de toekomst de geloofsgemeenschap Baak samen kerk wil zijn. Er wordt gedacht aan bijeenkomsten door de week en aan georganiseerd vervoer naar weekendvieringen op andere plekken in ons cluster. De precieze invulling wordt later, na de zomervakantie, met het pastoraal team besproken. Ook de veranderingen en mogelijkheden die dit besluit met zich meebrengt voor de vele vrijwilligers willen we dan bespreken. Maar we willen als geloofsgemeenschap Baak blijven bestaan. We willen leerling van Christus zijn, samen kerk zijn en willen daar onze energie in stoppen. Het was een moeilijk besluit om de weekendvieringen per 1 januari 2019 in deze kerk te stoppen, maar we moeten de feiten onder ogen zien en we hebben dit moeilijke besluit moeten nemen.

Oogstdankviering

Ook dit jaar zal er weer een oogstdankviering worden gehouden op de bekende plek: bij de Veldkapel aan de Vordenseweg, tussen Baak en Wichmond. Op pagina 10 leest u hier meer over.

Ziekenezondag

Op zondag 9 september is het ziekenzondag, diaken Theo ten Bruin zal onze voorganger zijn. We hopen op een goede opkomst en u te spreken bij de koffie nadien.

Inloopconcerten

Op 19 en 26 augustus om 15.30 uur worden er weer concerten gehouden in de kerk. Vrij entree.

Familieberichten

Op 26 mei is **Gerard Spijkers** overleden op de leeftijd van 64 jaar.

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
 Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
 locatieraaddrempt@gmail.com, 06 83801729
 Opgave gebedsintenties:
 rk.drempt.gebedsintentie@gmail.com
 Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
 Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad / pastoraatgroep

Ingrid Stortelder-Spigt, 0313 479294
 Henrie Bremer, secretaris
 Fons Janssen, penningmeester
 Peter Hammink

PCI: email: drempt@pci12apostelen.nl

De Nationale Ziekendag

“Omzien naar elkaar is kijken met je hart”

Dit citaat dat ik onlangs tegenkwam, sprak mij aan en is bovenal van toepassing op ziekenzondag 9 september. Het is van groot belang dat we oog hebben voor onze zieke medemens. Juist in deze periode heeft die persoon behoefte aan een luisterend oor. Tijdens de Eucharistieviering op zondag 9 september zal er bijzondere aandacht geschonken worden aan de Nationale Ziekendag. In dat weekend zullen de zieken en thuiszittenden een attentie aangeboden krijgen door de vrijwilligers van de Zonnebloem. Deze mensen zetten zich in om het voor de zieke medemens zo aangenaam mogelijk te maken door o.a. huisbezoek, hetgeen zeer gewaardeerd wordt.

Een luisterend oor is van grote waarde. Ook wordt er een busreis en een bootreis georganiseerd; verder zijn er middagen waarop een muziekgezelschap optreedt. In de viering op zondag 9 september is de opbrengst van de tweede collecte bestemd voor het werk van de Zonnebloem.

Annie Notenboom- Leisink

Bezoek werkgroep Diaconie/Caritas

In de komende zomerweken kunt u, na een telefoontje, bezoek verwachten van de werkgroepleden van de werkgroep Diaconie en Caritas. De parochianen van 75-jar en ouder, (chronisch) zieken en zij die het afgelopen jaar hun dierbare hebben verloren worden uitgenodigd voor de jaarlijkse Willibrorddag op woensdag 7 november.

Namens de werkgroep José Gerretsen
 0313-472712

Het leven vieren

Anders Vieren 30 september

Zondag 30 september om 10.00 uur is er weer een Anders Vieren viering in onze kerk. Het thema van de viering is deze keer “Het leven vieren”. We staan in deze viering stil bij hoe belangrijk het is om de mooie momenten in het leven te vieren, niet alleen de grote dingen als een huwelijk, verjaardag of jubileum maar juist ook de mooie momenten van alle dag. Muzikale ondersteuning wordt verleend door het koor Feeling. Na afloop is er gelegenheid om na te praten onder het genot van een kopje koffie of thee. Iedereen is van harte welkom!

Oktober Mariamaand

De oktobermaand “Mariamaand” beginnen we op woensdag 3 oktober om 19.00 uur met een plechtig Lof, diaken Anton Bos celebreert het Lof en het Willibrordkoor begeleidt ons met zang. Op woensdag 10 oktober, woensdag 17 oktober, woensdag 24 oktober en woensdag 31 oktober is er om 19.00 uur rozenkransbidden in de Mariakapel. Na het Lof en het rozenkransbidden is er een gezellig samenzijn met koffie of thee. U bent allen van harte welkom. Namens de Mariagroep Drempt, Marjan Helmink

Parochiële startviering

Het is inmiddels een traditie geworden dat er op de eerste zondag van september een parochiële startviering wordt gehouden. Twee jaar geleden kwamen we samen in Zutphen en vorig jaar in Lochem. Dit jaar is de parochiële startviering in de St. Jan de Doper kerk in Keijenburg. Het thema is dit jaar “Deel je kerk”. Deze zondag willen we ook speciaal denken aan de medemens die het niet zo breed heeft en daarom vragen we alle parochianen om voedselproducten in te zamelen. Vanaf 1 augustus 2018 kunt u ze inleveren achterin onze kerk in Achter-Drempt. Ook kunt u de producten meenemen naar de parochiële startviering. In samenwerking met de werkgroepen van de Parochiële Caritas Instelling (PCI) HH. Twaalf Apostelen zullen deze producten worden verdeeld onder diegenen die het hard nodig hebben.

De parochiële startviering begint om 10.00 uur en wordt voorgegaan door het Breed Parochieel Team. Na de viering zijn er diverse activiteiten voor jong en oud. Het programma is rond 12.30 uur afgelopen. Wij hopen dat veel parochianen uit Drempt ook dit jaar weer de weg naar de startviering weten te vinden. U bent van harte welkom! Indien u geen vervoer hebt dan kunt u contact opnemen met Ingrid Stortelder-Spigt (tel: 0313-479294). Er wordt dan voor vervoer naar de parochiële startviering gezorgd.

Familieberichten

Overleden: Op 6 juni is mevrouw **Joke Evers-Hakvoort** op 81-jarige leeftijd overleden. Tijdens de uitvaartplechtigheid op 11 juni hebben we haar herdacht en daarna begraven op onze begraafplaats. Wij wensen haar naasten veel sterkte toe met dit verlies en dat zij mag rusten in vrede.

Kopij

Sluitingsdatum kopij: 7 september
 redactie.willibrord.drempt@gmail.com

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451279,
bgg 0575-451454.
Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
Redactie: jansenmts@planet.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Jan den Hartog, voorzitter, 452815
Alex Gerritsen 450950
Anke Pasman, 451261

PCI: email: olburgen@pci12apostelen.nl

Activiteiten voor vrouwen

Na de zomer vinden de activiteiten niet meer plaats in Kraantje Lek maar in het Dorpshuis.
Maar eerst gaan we nog naar Wageningen

naar Beeldengalerij Het Depot op donderdag 6 september. Alle info hierover staat in de nieuwsbrief die in augustus wordt verstuurd.

Boekenuitleen Olburgen

De boekenuitleen wordt gerund door een aantal vrijwilligers. Elke dinsdagavond van 18.30 uur tot 19.30 uur ben je welkom in het dorpshuis in Olburgen. Maar ook elke vrijdagmorgen van 10.30

tot 11.30 uur kun je daar terecht voor een boek of een dvd, een praatje, een kopje koffie of thee.

Loop gerust even de boekenuitleen binnen en kijk wat we allemaal hebben.

Nieuwe titels:

Juliane Koepcke	:	Toen ik uit de lucht viel en als enige een vliegtuigongeluk overleefde
Henriette Power	:	De erfenis
Ene Miggelbrink	:	Met Achterhoekse ogen
Maarten van Rossem	:	Waarom is de burger boos?
Charles Dickens	:	A Christmas Carol
Nicci French	:	De dag van de doden
	:	De bewoonde wereld
	:	Medeplichtig
Lisa Scottoline	:	Al is de leugen nog zo snel
Joris Luyendijk	:	Kunnen we praten

Voor de jeugd:

Geronimo Stilton	:	Verschillende titels
Tosca Menten	:	Dummie de mummie en het masker van Sebek-Ra
Carry Slee	:	Van oma mag dat wel
Paul van Loon	:	Dolfje Weerwolfje
	:	Leeuwenroef

Rooster

Er is een weekendviering op:

26 augustus
9 september
22 september
7 oktober

Collectanten

26 augustus:	Theo Damen
9 september:	Jan den Hartog
22 september:	Erna Bosch
7 oktober:	Jan den Hartog

Lectoren

9 september:	Cilia Langenhof
22 september:	Roland Jansen

Kosters

26 augustus:	Betsie Verhoeven
7 september:	Theo Damen
9 september:	Jan Baars
22 september:	Joost Langenhof
5 oktober:	Theo Damen
7 oktober:	Cilia Langenhof

Misdienaar:

22 september

Bloemversiering

4 augustus - 17 augustus: Diny en Leonie (geen weekendviering)
18 augustus - 31 augustus: Thea en Gerda
1 september - 14 september: Yvonne en Til
15 september - 28 september: Betsie en Nicole
29 september - 12 oktober: Diny en Leonie

Dames- en herenchoor

Repetities: 28 augustus, 11 september, 18 september, 2 oktober, 9 oktober
Gezongen vieringen: 9 september, 22 september, 7 oktober

Intenties

26 augustus: Antoon Gosselink en Truus Gosselink-Steeverink, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Annie Gosselink-Pasman en Albert Gosselink, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Rie Gosselink-Harms en Ton Gosselink, Gradus en Dinie Baars, Herman en Bep Pasman, Robert Vallen

9 september: Henk van Halen, Gradus en Dinie Baars, Harry en Grada Gerritsen-Reulink, Theo van Aalst, Herman en Bep Pasman, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman

22 september: Harry en Christien van de Pavert-van Leussen, Maritha en Dinie, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Herman en Bep Pasman, Rie Gosselink-Harms en Ton Gosselink, Gradus en Riek Bremer, Theo Bremer
7 oktober: Herman en Bep Pasman, Harry en Grada Gerritsen-Reulink, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink

Website:

www.12apostelen.nl

Onder de tegel: Geloofsgemeenschappen heeft iedere parochiegemeenschap haar eigen pagina. Kijk op de site voor de meest actuele gegevens.

Heb jij een artikel waarvan je denkt: dat is leuk voor de site, geef dit dan digitaal door naar: jansenmts@planet.nl

Kopij

Sluitingsdata inleveren kopij voor Olburgen/Rha: (uiterlijk 20.00 uur):
Jaargang 6:
Nummer 7: 3 september 2018
Jaargang 7:
Nummer 1: 29 oktober 2018
Nummer 2: 17 december 2018
E-mailadres: jansenmts@planet.nl

H. Willibrord - Steenderen

Bronkhorsterweg 2, 7221 AC Steenderen, 0575-451223,
b.g.g. 0575 452101/06 16066571
Postadres: Azaleastraat 14; 7221 AZ Steenderen
Secretariaat: 1e en 3e maandag v.d. maand 9.30-10.30 uur in het
Kerspel of M. Schut, 0575-452101
Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad Trudi van der Weijden, vz.; Trees Huis in 't Veld,
pm.; Nel Verheul, secr., 470596, familie.verheul@kpnmail.nl;
Willie Geurts, geb.

Pastoraatgroep Annie Alberink, Marijke Steemers, Maria Schut,
secr. 452101, mariaschut@kpnmail.nl; Annie Willemsen, Maria
Schotman, vz.

PCI: email: steenderen@pci2apostelen.nl

Minder vieringen

U heeft het vast al gemerkt, gehoord of gelezen. Er zijn minder vaak vieringen in de kerk in het weekend. Het pastoraal team en alle andere voorgangers zijn overbelast.

Zij gingen vaak voor in drie of meer vieringen in een weekend. Dat is nu terug gebracht naar maximaal twee. Eén op zaterdagavond en één op zondagochtend. Als wij ieder weekend een viering willen, dan betekent dit dat onze groep voorgangers van de Woord- en Communieviering zwaarder belast worden. Dat kunnen we niet van hen verlangen.

Kerkopenstelling

Het is al jaren een goede gewoonte om in de zomermaanden de kerkdeur te openen om voorbijgangers in de gelegenheid te stellen binnen een kijkje te nemen, een kaarsje op te steken, te bidden of zomaar even te genieten van de rust. In het gastenboek schrijven bezoekers vaak een bedankje of een boodschap. Er is een groep vrijwilligers die om de beurt een week de taak heeft de kerkdeur 's ochtends te openen en 's middags te sluiten. Cis Staring heeft dit jaren gedaan maar is hier nu mee gestopt. We zijn Cis heel dankbaar dat ze zoveel jaren deze taak heeft willen vervullen. Gelukkig is in de persoon van Theo Janssen een opvolger voor Cis gevonden. Fijn Theo dat je dit doet wilt.

Speurtocht

Op zaterdagochtend 19 mei stond er voor de communicanten en hun ouders een uitje op het programma. Op pagina 16 leest u hier meer over.

Eerste Heilige Communie

Op zondag 10 juni hebben de kinderen uit de Vijfslag hun Eerste Heilige Communie

ontvangen. Op pagina 17 leest u hier meer over.

En wie was de timmerman?

Wat een geweldige oecumenische viering was het op zondag 8 juli in het Plantenbos in Steenderen. Vrijwilligers van beide kerken hadden 's morgens alles klaar gezet. De stoelen, het podium dat als altaar dienst deed, de koffie, het geluid, prachtige vazen met bloemen en ga zo maar door. En het weer was ook nog prachtig. Om 10.00 uur waren alle stoelen bezet en kon de dienst beginnen. Dominee Fini van Zoelen heette iedereen welkom, waarna de muzikanten van Nieuw Leven, onder leiding van Henk Vrugink, het openingslied inzetten. Het geluid, verzorgd door John Rutjes was perfect. Iemand zei: "Ik kan het hier beter verstaan dan in de kerk." De heer Rob Planten had zijn stroomkabel over de heg gelegd zodat we van zijn stroom gebruik konden maken. Diaken Anton Bos nam ons in zijn verkondiging mee in het leven van Jezus, de zoon van Maria en timmerman Jozef. Jezus trad eerst in de voetsporen van zijn aardse vader, maar later trok hij het land in om te vertellen over zijn hemelse Vader. In zijn eigen plaats Nazareth werd hij met de nek aangekeken, immers: Een profeet wordt niet in zijn eigen stad geëerd. Na de verkondiging speelde de muziek. Wat

was dit genieten, vooral toen een vogel probeerde er boven uit te komen. Iedereen was na de viering vol lof en men bleef nog lang napraten met een kopje koffie, terwijl de vrijwilligers alles op de wagen laadden.

Speciale Ariënsherdenking in Maarssen met bezoek aan het graf

Ieder jaar wordt er in Maarssen een Ariënsherdenking gehouden in augustus. Dit jaar wordt het een hele bijzondere viering. Er wordt herdacht dat het 110 jaar geleden is dat Alphons Ariëns vanuit Steenderen pastoor in Maarssen werd. Tevens wordt zijn 90e sterfdag herdacht. De door Ariëns opgerichte Leo Harmonie komt vanuit Enschede om haar muzikale medewerking te verlenen. In het verleden gingen er altijd mensen uit Steenderen naar deze herdenking. Onlangs sprak ik iemand die zich dat nog goed kan herinneren. Het zou mooi zijn als we met een groep mensen uit Steenderen naar Maarssen gaan om deze viering bij te wonen.

Wie gaat er mee?

De herdenking vindt plaats op zondag 26 augustus om 10.00 uur in de Heilig Hartkerk in Maarssen. Voorafgaand aan deze viering is er om 9.00 uur een gebedsdienst bij het graf van Ariëns op het kerkhof. Leden van de Leo Harmonie zullen daar spelen. Wilt u graag naar deze gebeurtenis toe, dan kunt u meerijden. U kunt zich aanmelden bij Maria Schotman, tel. 451618 / 0644338522 mariaschotman@gmail.com

Concert 2gether: 10 november

In de volgende *Onderweg* komt er meer informatie over het concert dat 2Gether op 10 november in onze kerk gaat geven.

Koffiedrinken:

zondag 16 september.

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286,
info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00-12.00 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurantie)
Redactie: redactie@demooistekerk.nl

Locatieraad Charlotte Bonga, vz., pm., 441261; Margreet
Gründemann, secr., 555559; Jan Marijnissen, 441276;
Frans Koekkoek, 452535.

Pastoraatgroep Michel Roording, 0630727690.

PCI: email: vierakker@pci12apostelen.nl

Pleinmarkt

**Pleinmarkt Vierakker-Wichmond
dit jaar op zondag 16 september**
met medewerking van het koperensemble
Con Brio.

In de maanden juli en augustus gaan de vrijwilligers van de St. Willibrorduskerk weer aan de slag met het inzamelen van bruikbare spullen om deze te kunnen verkopen op 16 september als weer de jaarlijkse **PLEINMARKT** wordt gehouden ten bate van de restauratie van de "mooiste kerk van Gelderland". Als u spullen hebt die u hiervoor ter beschikking wilt stellen kunt u telefonisch een seintje geven. Een vrijwilliger maakt dan graag een afspraak met u om bij u langs te komen.

Natuurlijk mag u ook zelf dingen komen brengen aan de Dorpsstraat 24 in Wichmond. Tot en met 13 september is het mogelijk aan de Dorpsstraat zaken in te leveren.

Naast de gebruikelijke dingen die te koop zijn is er torenbeklimming en werkt het koperensemble Con Brio weer mee.

H. Haggeman tel. 0575-441943
en G. Mentink tel. 06 51040821

Openluchtviering

Openluchtviering begin Feestweek op
zondag 19 augustus
In de pastorietaan van de Protestantse
Kerk (Dorpstraat 18) met bijzonder
optreden van zangeres Cathalijne Noest.
Zoals ieder jaar wordt de Feestweek

ook dit jaar feestelijk ingeluid met een oecumenische openluchtdienst die toegankelijk zal zijn voor iedereen. Thema dit jaar is "Feestgeest!" Voorgangers zijn Jan Marijnissen en Tim Wiersum. Tijdens de openluchtviering ter gelegenheid van de opening van de feestweek in Vierakker-Wichmond zal zangeres Cathalijne Noest enkele liederen ten gehore brengen. Cathalijne heeft een speciale band met de Sint Willibrorduskerk, omdat zij daar regelmatig repeteert met Ron Holtslag aan het orgel. Veel bezoekers van de kerk in Vierakker zijn bekend met haar zangtalent, omdat de repetities plaatsvinden tijdens de openstelling op de dinsdag- en donderdagmiddagen. Verder verleent het Oecumenisch koor medewerking aan de dienst en zal Jan Schieven de zang begeleiden met trompet. Ook is er kinderopvang. En de Oranjevereniging verleent ook medewerking. Op deze manier zijn we weer helemaal klaar voor de FEESTWEEK en de aansluitende fietstocht. Aanvangstijd van de viering is 10.00 uur.

Parochiële Startviering

zondag 2 september
van 10.00 – 12.30 uur
H. Johannes de Doperkerk
Kerkstraat 7 - Keijenborg

Van een EHC communicantje

(Een van de kinderen die dit jaar de Eerste Heilige Communie deden heeft een stukje geschreven voor in de nieuwsbrief van de oecumenische school in Brummen. Wij vinden het zo leuk dat wij het stukje ook hier afdrukken)
Ik heb de eerste communie gedaan op 10 juni 2018 en er deden 13 kinderen mee. Het werd in de kerk in Steenderen gehouden, en er waren meer dan tweehonderd mensen.

Mijn ouders, een paar vriendinnen, juf Annemarie en mijn familie waren ook in de kerk. Ik vond het wel spannend. Ik vond het leuk dat ik een mooie jurk aan had en van mijn oma Leny Nijskens heb ik haar communie kruisje gekregen. Dit kruisje is nu 70 jaar oud! Ik vind dit heel bijzonder. De sfeer in de kerk was leuk en gezellig. Ik heb voor de eerste keer de heilige hostie ontvangen van de priester, dit vond ik bijzonder. Voor moeder Maria hadden alle kinderen een boekje gemaakt, deze hebben wij bij het altaar bij moeder Maria gezet. Na de communie gingen we lunchen in Vierakker, dit vond ik gezellig. Ik vond het lief dat ik kaarten en cadeaus gekregen heb van iedereen. Bedankt allemaal, ook de kinderen uit mijn klas, de juffen en meesters.

Groetjes,
Serena

Het kerkkoor van Steenderen

In vroegere jaren werd de zang in de viering verzorgd door herenkoren. Zo ook in Steenderen, het dorp waarvan dr. Alfons Ariens van 1901 tot 1908 pastoor is geweest. Het herenchoor zong uiteraard gregoriaanse liederen. Nadat de Nederlandse taal in de liturgie toegestaan was, ging het herenchoor in 1971 over in het huidige gemengd koor. Grappig om te zien is dat tijdens de koffiepauze er nog steeds een mannen- en een vrouwenafdeling is.

Steenderen had een kloosterorde. De religieuzen zongen de sterren van de hemel in het gemengd koor en één van hen nam plaats achter het orgel. Zuster Christien nam de leiding op zich.

Van 1970-1980 was Marijke Steemers koorleider in Brummen. In 1978 maakte ze de overstap naar Steenderen en daar staat ze tot op de dag van vandaag nog steeds voor 'haar' koor. Dat zegt wat over de hechte band die in het koor is ontstaan.

Jaren geleden bestond het koor uit ongeveer 25 zangers. We deden met het jaarlijkse kerstconcert mee in de NH-kerk, wat altijd behoorlijk goed lukte. Helaas is het ledental verminderd door overlijden, ziekte, ouder worden, slecht ter been zijn etc.

Ieder weekend wordt de viering nu door zo'n 15 zangers verzorgd. Waar we vroeger hard repeteerden op 4-stemmige stukken is het accent nu verschoven naar de samenzang. We vinden het erg belangrijk dat de parochianen mee kunnen zingen. Ook zingen we in de rouw- en trouwvieringen, soms ondersteund door enkele zangers uit Olburgen. Enkele koorleden uit Steenderen verlenen weer steun in Olburgen.

De zomervakantie luiden we steeds in met een altijd gezellige BBQ en in november vieren we het St. Caeciliafeest. Er zijn al heel wat zangers geëerd met een onderscheiding.

Gerard van de Woerd begeleidt ons elk weekend op het orgel, als hij tenminste niet in Baak speelt.

Als Steenderen en Baak gelijktijdig een viering hebben, springt Marijke zelf achter het orgel in Steenderen. Wij koorleden zijn een beetje familie van elkaar geworden.

Ons motto is.....we zullen dóórgaan.

